

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ПЛОВДИВ

КАНДИДАТСТУДЕНТСКА КАМПАНИЯ

СПРАВОЧНИК

2020 г.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

I. ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ В МУ – ПЛОВДИВ ¹

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	5
1. Основни нормативни актове	5
2. Условия за кандидатстване	6
3. Документи, срокове и такси за кандидатстване.....	6
4. Състезателни изпити	9
5. Правила за явяване и полагане на конкурсните изпити.....	10
6. Проверка и оценка на конкурсните работи.....	10
7. Образуване на бала и класиране.....	11
8. Допълнителни разпоредби за балообразуване и прием	13
9. Записване на новоприетите студенти.....	14

ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 Специалности в МУ – Пловдив (конкурсни предмети и изпитни дати)	15
ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 Характеристика на специалностите в МУ – Пловдив	16
ПРИЛОЖЕНИЕ № 3 Образец за попълване на Заявление	22
ПРИЛОЖЕНИЕ № 4 Образец за попълване на Състезателен картон.....	23
ПРИЛОЖЕНИЕ № 5 Срокове за подаване на документи	24
ПРИЛОЖЕНИЕ № 6 График за провеждане на кандидат-студентските изпити.....	25
ПРИЛОЖЕНИЕ № 7 Инструктаж за кандидат-студента	26
ПРИЛОЖЕНИЕ № 8 Кандидат-студентски изпити по биология и химия през 2020 г. за медицинските университети в България.....	27
ПРИЛОЖЕНИЕ № 9 Извадки от: <i>Закон за висшето образование; Наредба за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Р България</i>	28

II. ПРОГРАМИ ЗА КАНДИДАТ-СТУДЕНТСКИТЕ КОНКУРСНИ ИЗПИТИ .....

1. Програма за кандидат-студентския конкурсен изпит по биология за образователно-квалификационна степен "Магистър" за учебната 2020/2021 г.	31
2. Програма за кандидат-студентския конкурсен изпит по химия за образователно-квалификационна степен "Магистър" за учебната 2020/2021 г.	36
3. Програма по етика за ОКС ² <i>Бакалавър</i> , за специалностите <i>Медицинска сестра, Акушерка и Лекарска асистент</i> ; за ОКС <i>Професионален бакалавър</i> , за специалностите в Медицинския колеж.	41
4. Програма по скулптиране, ОКС <i>Професионален бакалавър</i> , специалност <i>Зъботехник</i>	43
5. Програма по социална медицина и здравен мениджмънт, ОКС <i>Бакалавър</i> (специалност <i>Управление на здравните грижи</i>)	45
6. Програма по социална медицина и здравен мениджмънт, ОКС <i>Магистър</i> (специалност <i>Управление на здравните грижи - 2 семестъра</i>)	47
7. Програма по социална медицина и здравен мениджмънт, ОКС <i>Магистър</i> (специалност <i>Управление на здравните грижи - 3 семестъра</i>)	49
8. Програма по социална медицина и здравен мениджмънт, ОКС <i>Магистър</i> (специалност <i>Рехабилитация, уелнес, СПА и балнеолечение</i>)	51
9. Програма по социална медицина и здравен мениджмънт, ОКС <i>Магистър</i> (специалност <i>Обществено здраве и здравен мениджмънт</i>)	53
10. Програма по социална медицина и здравен мениджмънт, ОКС <i>Магистър</i> (специалност <i>Управление на медико-социалните дейности и общественото здраве</i>)	55

¹ Правилникът е приет на АС с протокол №1/30.01.2020 г. Променен с Пр.№6/14.5.2020 г.

² ОКС - образователно-квалификационна степен.

I. ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ В МУ – ПЛОВДИВ

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. ОСНОВНИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

Чл. 1. Приемът на студенти в МУ – Пловдив се извършва на основание на Закон за висшето образование (ЗВО), Наредба за държавните изисквания за приемане на студенти във Висшите училища на Р България (Приложение № 9) и съгласно изискванията на настоящия Правилник за провеждане на кандидат-студентската кампания (КСК) 2020 г.

Чл. 2. В МУ – Пловдив се приемат студенти по специалностите от регулираните професии (Приложение № 2):

за ОКС *Магистър*, *Бакалавър* или *Професионален бакалавър*, след завършено средно образование, за редовно обучение:

- Медицина,
- Дентална медицина,
- Фармация,
- Управление на здравните грижи (УЗГ),
- Медицинска сестра,
- Акушерка,
- Лекарски асистент,
- Зъботехник,
- Медицински лаборант,
- Рентгенов лаборант,
- Рехабилитатор,
- Помощник фармацевт,
- Инспектор по обществено здраве,
- Инструктор диетично хранене,
- Медицинска козметика.

за ОКС *Магистър*, след завършено висше образование, за задочно обучение:

- Управление на здравните грижи;
- Рехабилитация, уелнес, СПА и балнеолечение;
- Обществено здраве и здравен мениджмънт;
- Управление на медико-социалните дейности и общественото здраве.

Чл. 3. (1) Броят на студентите за прием с финансиране от Държавния бюджет (т. е. по държавна поръчка) се утвърждава от Министерския съвет (Чл. 9, ал. 3, т. 6 от ЗВО).

(2) Съотношението между приеманите студенти в отделните категории (жени : мъже) за ОКС *Магистър* е:

- за *Медицина*, *Дентална медицина*, *Фармация* – 50% : 50%

(3) Съотношението между приеманите студенти в отделните категории

(жени : мъже) за ОКС *Бакалавър* и *Професионален бакалавър*:

- специалност *Медицинска сестра; Медицинска козметика* – 80% : 20%;
- специалност *Акушерка* – приемат се само жени;
- специалност *Лекарски асистент, Рентгенов лаборант; Рехабилитатор; Инспектор по общественото здраве; Зъботехник; Инструктор диетично хранене* – 50% : 50%;
- специалност *Помощник фармацевт, Медицински лаборант* – 70% : 30%.

(4) При липса на кандидати от дадена категория, отговарящи на изискванията за класиране, местата се запълват от противоположния пол.

(5) Класирани кандидат-студенти с равен състезателен бал на последното планово място, за дадена специалност и категория, се приемат над обявената бройка.

Медицински университет – Пловдив запазва правото си да се съобрази с всички промени, произтичащи от нормативни актове, влезли в сила

2. УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 4. В Медицински университет – Пловдив могат да кандидатстват:

(1). Български граждани, в т. ч. лица с двойно гражданство, едното от които е българско, които притежават диплома за средно образование, осигуряващо им достъп до обучение във висшите училища.

(2) Български граждани, завършили средно образование в чуждестранни училища, могат да кандидатстват и да бъдат приети за студенти във висшите училища на Р България след признаване на средното им образование в съответствие с чл. 165 от Закона за предучилищното и училищното образование.

(3). Граждани на Европейския съюз (ЕС) или Европейското икономическо пространство (ЕИП) отговарящи на условията на алинеи (1) и (2).

Чл. 5. В Медицински университет – Пловдив не могат да кандидатстват лица, които са лишени от свобода, поради изтърпяване на присъда към началото на учебната година.

Чл. 6. За места субсидирани от държавния бюджет не могат да кандидатстват лица, които се обучават или са завършили същата или по-висока ОКС с държавна субсидия (чл. 91. (7) от ЗВО).

Медицински университет – Пловдив не осигурява специализирано преподаване за студенти със специфични потребности

3. ДОКУМЕНТИ, СРОКОВЕ И ТАКСИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 7. (Променен с Прот.№6/15.5.2020) **Документи се приемат САМО ОНЛАЙН**

I. (Отпада) Подаване на документи в Университетски информационен център

Адрес: бул. *Васил Априлов* 15а, Университетски информационен център – лично или

от упълномощено лице, задължително с лична карта (упълномощеното лице представя двете лични карти – своята и на кандидат-студента) от 16 юни до 25 юни 2020 г. включително, с работни съботни дни.

Чл. 8. (Отпада) Комплект документи за кандидатстване:

(1) Оригинално заявление със състезателен картон, отпечатани на цветна хартия и попълнени по образец (Приложение № 3 и № 4). Заявлението включва декларация, която се попълва само ако документите на кандидат-студента не се подават лично, а от упълномощено лице.

Забележка: Заявлението със състезателния картон са част от книжното тяло на Справочника, но могат да се закупят и самостоятелно от Книжарницата в Университетския информационен център.

(2) **Диплома** за средно образование – **прилага се онлайн в профила. (нов)**

(3) Лицата, които са завършили средно образование в чужбина (Приложение № 9), представят:

- диплома за завършено средно образование в чужбина – оригинал и копие;
- документ за завършено средно образование, издаден от експертна комисия към Регионален инспекторат по образование (РИО) – оригинал и копие.

(4) Лицата, кандидатстващи за специалността *Управление на здравните грижи*, *ОКС Бакалавър* представят:

- диплома за средно образование – оригинал и копие;
- диплома за висше образование, професионално направление *Здравни грижи* – оригинал и копие.

(5) Лицата, кандидатстващи за специалността *Управление на здравните грижи*, *ОКС Магистър* представят диплома за висше образование (*ОКС Бакалавър*) от направление *Здравни грижи* или направление *Обществено здраве* – оригинал и копие.

(6) Лицата, кандидатстващи за специалностите *Обществено здраве и здравен мениджмънт*; *Управление на медико-социалните дейности и общественото здраве* (*ОКС Магистър*), представят диплома за висше образование (*ОКС Бакалавър* или *ОКС Магистър*) – оригинал и копие.

(7) Лицата, кандидатстващи за специалността *Рехабилитация, уелнес, СПА и балнеолечение* представят една от следните дипломи за: *ОКС Професионален бакалавър*; Специалност *Рехабилитатор*; Професионална квалификация *Рехабилитатор*; *ОКС Специалист – рехабилитатор* (за завършилите преди 2008 г.) – оригинал и копие.

(8) Лицата, лауреати на Национална и/или Международна олимпиада (за учебната 2019/2020 г.) по биология и/или химия представят документ от МОН, удостоверяващ това обстоятелство – оригинал и копие.

(9) Лицата по чл. 68, ал. 3 от ЗВО (Приложение № 9):

- кръгли сираци (до навършване на 25-годишна възраст към датата на подаване на документите), представят: (а) смъртен акт на родителите – оригинал и копие; (б) удостоверение за наследници – оригинал и копие;
- отглеждани до пълнолетието си в *Дом за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи* представят документ, удостоверяващ това обстоятелство – оригинал и копие;

- с намалена работоспособност (70% и над 70%) представят решение на ТЕЛК – оригинал и копие;
- многодетни майки представят актове за раждане на децата – оригинали и копия.

(10) Полусираци (до навършване на 25-годишна възраст към датата на подаване на документите), представят: (а) смъртен акт на родителя – оригинал и копие; (б) удостоверение за наследници – оригинал и копие.

II. ON-LINE подаване на документи:

На интернет адрес: <http://mu-plovdiv.bg/>, спазвайки посочената в сайта процедура за регистрация – от 08 юни 2020 г. до 02 юли 2020 г. (включително).

Процедурата по on-line подаване на документи приключва след получаване на разпечатка за допускане до изпит (с входящ номер и указания за мястото на изпита/изпитите).

Плащането на таксите за кандидатстване не е гаранция за приключила регистрация.

Кандидат-студентите, които се явяват на изпит през септември 2020 за специалностите: *Управление на здравните грижи* (ОКС Магистър – 2 и 3 семестъра задочно); *Обществено здраве и здравен мениджмънт* (ОКС Магистър – 2 семестъра задочно); *Управление на медико-социалните дейности и общественото здраве* (ОКС Магистър – 3 семестъра задочно); *Рехабилитация, уелнес, СПА и балнеолечение* (ОКС Магистър – 4 семестъра задочно) подават документите си във Факултета по общественото здраве в срокове, обявени допълнително на Интернет страницата.

Чл. 9. Срокове за подаване на документите.

Сроковете за подаване на документите са посочени в Приложение № 5

Чл. 10. Таксата за участие в конкурсните изпити се заплащат само онлайн!

- (Отпада) при подаване на документите в *Университетския информационен център* – в същата зала;
- при *on-line* регистрация – съгласно указанията на сайта.

От такса за явяване на кандидатстудентските изпити се освобождават:

- лица, отглеждани до пълнолетието си в *Дом за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи*;
- кръгли сираци;
- лица с намалена работоспособност (70% и над 70%);

Полусираците заплащат 50% от таксата (ако не са навършили 25-годишна възраст към датата на подаване на документите).

ВАЖНО! Не се приемат документи след изтичане на сроковете, посочени в Приложение № 5.

След заплатена такса и приети документи, кандидат-студентът получава **разпечатка за допускане на изпит**, която съдържа необходимите данни за деня, часа и мястото на провеждане на изпита.

При on-line регистрация **липсата на разпечатка за явяване на изпити** означава, че регистрацията на кандидата не е приключила.

Разпечатката, заедно с личната карта, е пропуск за допускане до конкурсния изпит.

4. СЪСТЕЗАТЕЛНИ ИЗПИТИ

Чл. 11. (1) Кандидат-студентите полагат състезателните изпити (Приложение № 1 и 6) на книжовен български език.

(2) Конкурсните изпитни са по програми, изготвени от Председателите на изпитните комисии и утвърдени от Академичния съвет на МУ – Пловдив.

(3) Кандидатите за: *Медицина, Дентална медицина, Фармация* полагат изпит по биология и химия в един и същи ден, с обща продължителност 4 часа и без прекъсване.

(4) Кандидатите за: *Медицинска сестра, Акушерка, Лекарски асистент, Помощник-фармацевт, Медицински лаборант, Рентгенов лаборант, Рехабилитатор, Инспектор по общественото здраве, Инструктор диетично хранене, Медицинска козметика* полагат изпит по:

- етика – писмен изпит с продължителност 2 часа;

(5) Кандидатите за специалността *Зъботехник* полагат изпит по:

- етика – писмен изпит с продължителност 2 часа;
- скулптиране (продължителност 5 часа).

Забележка: Кандидатите за специалността *Зъботехник*, които са с намалена работоспособност 70% и над 70% (трайно nelечимо намаление на слуха на двете уши и възможност за слухопротезиране до 65 dB), не се явяват на изпит по етика. За балообразуване се използва дипломната оценка по *Етика и право* (от ДЗИ или от курса на обучение).

(6) Кандидатите за специалност *Управление на здравните грижи* (ОКС *Бакалавър* и ОКС *Магистър* – 2 и 3 семестъра); *Рехабилитация, уелнес, СПА и балнеолечение* (ОКС *Магистър*); *Обществено здраве и здравен мениджмънт* (ОКС *Магистър*), полагат изпит по:

- социална медицина и здравен мениджмънт – писмен изпит – тест с продължителност 2 часа.

(7) Кандидатите за специалност: *Управление на медико-социалните дейности и общественото здраве* (ОКС *Магистър*) полагат изпит по:

- социална медицина и здравен мениджмънт – писмен изпит (с продължителност 2 часа) и устно събеседване.

(8) Кандидатите, лауреати на Национална и/или Международна олимпиада по биология и/или химия от учебната 2019/2020 г. не полагат конкурсни изпити по съответната дисциплина.

(9) Всеки изпит се провежда съгласно методичните указания след програмата за конкурсния изпит по дадената специалност.

5. ПРАВИЛА ЗА ЯВЯВАНЕ И ПОЛАГАНЕ НА КОНКУРСНИТЕ ИЗПИТИ

Чл. 12. Правилата за явяване и полагане на изпит от кандидат-студента са изброени подробно в *Инструктаж за кандидат-студента* (Приложение № 7).

(1) Кандидат-студентът е длъжен предварително да се осведоми за мястото на провеждане на съответния изпит (сграда, етаж, зала), което е посочено в компютърната разпечатка, както и пред Университетския информационен център (бул. *Васил Априлов* №15а).

(2) В деня на изпита допускането в сградата става **срещу представяне на лична карта и разпечатка за явяване на съответния изпит.**

(3) Всички лични вещи и учебни материали, които могат да компрометират изпита, при влизане в изпитната зала се оставят на определените за целта места.

(4) След влизане в изпитната зала, кандидат-студентът представя личната си карта и компютърната разпечатка за съответния конкурсен изпит на Техническата комисия, от която получава необходимите инструкции и материали.

(5) При представяне на писменото изложение, кандидат-студентът спазва определени изисквания (Приложение № 7), нарушаването на които води до прекъсване на изпита и/или анулиране на конкурсната работа.

(6) Писмените работи са анонимни. При опит за измама и при нарушаване на анонимността на писмената работа чрез мото, входящ номер, използването на пишещо средство различно от син химикал или други знаци писмената работа се анулира, за което се съставя протокол.

(7) Намирането в непосредствена близост до кандидат-студента или в изпитната сграда на каквито и да е лични електронни технически устройства, позволяващи приемане, излъчване и възпроизвеждане на сигнал независимо дали са използвани или не, води до незабавно прекратяване на изпита. Опит за измама е и всяко действие на кандидат-студента по пренасяне на информация от предварително подготвени източници в писмената работа.

(8) При установен опит за измама от страна на кандидат-студента, квесторите съставят протокол за прекратяване участието на кандидата в кандидатстудентската кампания 2020 г.

МУ – Пловдив си запазва правото на адекватно противодействие срещу опитите за измама на кандидатстудентските изпити и конфискуване на средствата за преписване

6. ПРОВЕРКА И ОЦЕНКА НА КОНКУРСНИТЕ РАБОТИ

Чл. 13. (1) Конкурсните работи се проверяват и оценяват съгласно изброените критерии в методичните указания/инструкции, дадени след програмата за съответния изпит.

(2) След оценяването на всяка писмена работа, арбитрите нанасят крайната оценка и се подписват.

(3) След обявяване на резултатите, кандидат-студентът може да направи **ЛИЧНО** (без придружител или упълномощено лице!) визуална идентификация на писмената си работа, без записващи и копиращи средства, във време, обявено на

сайта и на таблото в Университетския информационен център.

(4) При идентификацията не се коментира оценката на писмената работа и маркировките/бележките по нея от проверителите. Обсъжда се единствено съмнение за несъответствие в почерка.

(5) Жалби на кандидатите се адресират до Председателя на КСК. Приемат се в Деловодството на МУ – Пловдив в дните за идентификация (от 8 до 16 часа). Жалбоподателят получава писмен отговор до седем дни от датата на подаване на жалбата.

(6) Само с резултати от положени конкурсните изпити в МУ – Пловдив през 2020 г. участват в класирането за местата, утвърдени от държавата.

ВАЖНО!

Обявените оценки на писмените конкурсни работи са окончателни, не подлежат на преразглеждане и преоценяване, и са валидни за годината, в която са положени изпитите.

7. ОБРАЗУВАНЕ НА БАЛА И КЛАСИРАНЕ

Чл. 14. Образуването на бала за класиране в МУ – Пловдив за различните ОКС и специалности става по следния начин:

(1). За специалностите **Медицина, Дентална медицина, Фармация** като сбор от оценките по:

- биология от ДЗИ (при липса на ДЗИ – от дипломата за средно образование);
- химия от ДЗИ (при липса на ДЗИ – от дипломата за средно образование);
- удвоените оценки от конкурсните изпити по биология и химия.

Максимален бал 36.

Минимален бал за участие в класирането – 24.

(2). За специалностите **Медицинска сестра, Акушерка, Лекарски асистент, Медицински лаборант, Рентгенов лаборант, Рехабилитатор, Инспектор по обществено здраве, Медицинска козметика** като сбор от оценките по:

- български език и литература от ДЗИ (при липса на ДЗИ – от дипломата за средно образование);
- биология от ДЗИ (при липса на ДЗИ – от дипломата за средно образование);
- удвоената оценка от конкурсния изпит по етика.

Максимален бал 24.

(3). За специалностите **Помощник фармацевт, Инструктор диетично хранене** като сбор от оценките по:

- български език и литература от ДЗИ (при липса на ДЗИ – от дипломата за средно образование);
- биология от ДЗИ (при липса на ДЗИ – от дипломата за средно образование);
- химия от ДЗИ (при липса на ДЗИ – от дипломата за средно образование);
- удвоената оценка от конкурсния изпит по етика.

Максимален бал 30.

(4). За специалността **Зъботехник**, като сбор от оценките по:

- български език и литература от ДЗИ (при липса на ДЗИ – от дипломата за средно образование);
- биология от ДЗИ (при липса на ДЗИ – от дипломата за средно образование);
- конкурсен изпит по етика;
- удвоената оценка от конкурсния изпит по скулптиране.

Максимален бал 30.

(5). За специалността **Управление на здравните грижи** балът се образува като сбор от:

- удвоената оценка от състезателния изпит;
- оценката от държавните изпити в дипломата за висше образование (*Професионален бакалавър, специалист по..., полувисше*).

Максимален бал 18.

Чл. 15. Класирането за всички специалности от **ОКС Магистър, Бакалавър, Професионален бакалавър** (без специалността **УЗГ**) се извършва за съответната категория (жени : мъже) по първата желана специалност, посочена в състезателния картон и по низходящ бал.

***Пример:** Кандидат-студент, посочил Дентална медицина като първа специалност се класира преди кандидат, посочил Дентална медицина като втора, трета и т.н. желана специалност, независимо от това, че балът на втория кандидат е по-висок от бала на първия.*

Горният принцип се запазва и при следващите (след първото) класирания – с приоритет по първата желана специалност.

При недостиг на кандидат-студенти с бал над минималния праг за съответната категория и специалност, класирането се извършва по втората, третата и т.н. желана специалност, посочени в състезателния картон и по низходящ бал.

Чл. 16. Кандидат-студент, който е класиран (без значение по кое желание), но не се е записал в обявения срок, **отпада** от следващите класирания.

Чл. 17. При класиране и записване **НЕ по първо желание**, кандидат-студентът има право да подаде **Декларация**, че не желае да участва в следващото класиране. **При липса на декларация** кандидатът продължава автоматично да участва в следващите класации за специалностите, посочени в състезателния картон.

Чл. 18. След обявяване на резултатите от **третото класиране**, некласираните се кандидат-студенти (**ОКС Магистър, Бакалавър, Професионален бакалавър**) подават **on-line** електронно заявление (по образец и указание) за участие в последващи класирания, ако има незаети места.

Успешно регистрираните се кандидат-студенти за участие след трето класиране, задължително получават електронно потвърждение на заявката си.

Неподалите заявление кандидат-студенти не участват в разпределението на незаетите места за съответните специалности

Чл. 19. Класиранията продължават до попълване на всички места при условията на Чл. 15, 16, 17 и 18.

Чл. 20. Кандидат-студентите за ОКС *Бакалавър*, специалност *Управление на здравните грижи* се класират по бал. Класирането се прави **отделно** от класирането за другите специалности в редовната КСК.

Кандидат-студенти за ОКС *Магистър*, специалност *Управление на здравните грижи* (2 и 3 семестъра); *Обществено здраве и здравен мениджмънт*; *Управление на медико-социалните дейности и общественото здраве*; *Рехабилитация, уелнес, СПА и балнеолечение* се класират през есенната кандидат-студентска кампания съгласно чл. 20.

Чл. 21. (нов) Резултатите от първото класиране се обявяват не по-късно от 16.07.2020 г.

Резултатите и класиранията се обявяват в web-сайта на МУ – Пловдив: <http://mu-plovdiv.bg/> и пред Университетския информационен център (бул. Васил Априлов 15а).

Кандидат-студентите се информират сами за резултатите от всички класирания и лично се явяват за записване в съответните факултети в посочения срок.

8. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ ЗА БАЛООБРАЗУВАНЕ И ПРИЕМ

1. Ако в Дипломата за завършено средно образование са вписани две оценки по балообразуващ предмет, като едната е от ДЗИ, а другата от курса на обучение, **за балообразуваща се приема оценката от ДЗИ. При липса на оценка от ДЗИ, балообразуваща е оценката от курса на обучение. Оценки от ЗИП и СИП не са балообразуващи.**

2. При кандидатите от специализирани училища, които нямат оценка от ДЗИ, за балообразуваща се приема средноаритметичната от всички оценки в дипломата по съответния предмет.

3. Кандидат-студентите, представили документи с невярно съдържание, попълнили неверни данни в кандидатстудентските документи с цел да заблудят приемната комисия и Ръководството на Университета, се отстраняват от участие в конкурса. Ако нарушението се открие след приемането, студентът се отстранява независимо от курса на обучение и се уведомяват съответните органи за търсене на наказателна отговорност.

4. Кандидат-студентите с намалена работоспособност от 70% до 90%, военноинвалиди, кръгли сираци, майки с 3 и повече деца могат да бъдат приети при облекчени условия. Те участват в общото класиране или се състезават помежду си за класиране (без категория мъж : жена). За същите, МУ – Пловдив определя 1 място за *Медицина*, 1 за *Дентална медицина*, 1 за *Фармация*, 1 за *Медицинска сестра*, 1 за *Акушерка*, 1 за *Управление на здравните грижи* (ОКС *Бакала-*

вър) и по 1 за всяка специалност в *Медицински колеж* (в рамките на отпуснатите бройки с финансиране от Държавния бюджет).

5. Когато единият от кандидат-студенти близнаци е записан по реда на бала, другият близнак, успешно издържал конкурсните изпити, може да бъде записан в същото професионално направление и в същата специалност над държавния план-прием.

6. Кандидат-студенти класирани с еднакъв бал на последното класиране се приемат над държавния план-прием.

Всички непредвидени и нерешени от Правилника случаи се решават от Ректора на МУ-Пловдив след доклад на Председателя на Централната комисия на КСК

9. ЗАПИСВАНЕ НА НОВОПРИЕТИТЕ СТУДЕНТИ

Чл. 22. Класираните студенти в МУ – Пловдив **ЛИЧНО** се записват в обявените срокове със Заповед на Ректора.

Чл. 23. Кандидат-студент, който е класиран, но **НЕ** се е записал в обявения срок, **отпада от КСК 2020 г.**

Записаните студенти нямат право на прекъсване на обучението през първия семестър на учебната 2020/2021 г.

Чл. 24. Необходими документи за записване:

- Лична карта.
- Диплома – оригинал и копие за завършено средно образование. За специалността *Управление на здравните грижи* – две оригинални дипломи и копия – за средно и за професионално образование.
- Медицинско удостоверение, издадено от личния лекар.
- Снимки – 4 броя, формат 4/5 см.
- Семестриална такса, платена по банков път.

(Платежното нареждане (с необходимите данни) може да се разпечата от личния интернетпрофил на кандидата или от страницата на Университета.

Банковите данни могат да се вземат и от страницата на Университета.)

Записването за съответната специалност става лично в Учебните отдели, както следва:

- *Медицина* – в Университетски информационен център, 2 етаж, бул. В. Априлов 15а;
- *Фармация* – във Фармацевтичен факултет, 2 етаж, бул. В. Априлов 15а;
- *Дентална медицина* – във Факултет по дентална медицина, бул. Хр. Ботев 3;
- *Медицинска сестра, Акушерка, Лекарски асистент, Управление на здравните грижи* – във Факултета по обществено здраве, бул. В. Априлов 15 а.
- *Помощник фармацевт, Медицински лаборант, Рентгенов лаборант, Рехабилитатор, Инспектор по обществено здраве, Зъботехник, Инструктор диетично хранене, Медицинска козметика* – в Медицински колеж, ул. Братя Бъкстон 120.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

СПЕЦИАЛНОСТИ В МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ

Прием с финансиране от Държавния бюджет

Специалност	Място на обучение	Образователно-квалификационна степен (ОКС)	Изпит	Изпитна дата
Медицина	Пловдив	Магистър	Биология и Химия	09.07.2020
Дентална медицина				
Фармация				
Медицинска сестра	Пловдив	Бакалавър	Етика	06.07.2020
Акушерка				
Лекарски асистент				
Управление на здравните грижи	Пловдив	Бакалавър (5 семестъра редовно обучение)	Социална медицина и здравен мениджмънт	07.07.2020
Рехабилитатор	Пловдив	Професионален бакалавър	Етика	06.07.2020
Помощник фармацевт				
Медицински лаборант				
Рентгенов лаборант				
Инспектор по обществено здраве				
Инструктор диетично хранене				
Медицинска козметика				
Зъботехник			Етика	06.07.2020
	Скулптиране	13.07.2020		

Прием срещу заплащане

Специалност	Образователно-квалификационна степен (ОКС)	Изпит	Изпитна дата
Управление на здравните грижи	Магистър (2 и 3 семестъра задочно)	Социална медицина и здравен мениджмънт	септември 2020
Обществено здраве и здравен мениджмънт	Магистър (2 семестъра задочно)		
Управление на медико-социалните дейности и общественото здраве	Магистър (3 семестъра задочно)		
Рехабилитация, уелнес, СПА и балнеолечение	Магистър (4 семестъра задочно)		

ХАРАКТЕРИСТИКА НА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ В МУ – ПЛОВДИВ

Медицинският университет – Пловдив е създаден през 1945 г. Той включва: Факултет по медицина, Факултет по дентална медицина, Факултет по фармация, Факултет по обществено здраве, Медицински колеж, Департамент за езиково и специализирано обучение.

• МЕДИЦИНА

Обучението по специалността **Медицина** продължава **шест** години. То включва обучение по предклинични и клинични дисциплини и едногодишен лекарски стаж. Основните и специалните медицински дисциплини се изучават в логическа последователност и взаимовръзка. Успешно дипломираните студенти придобиват образователно-квалификационна степен ОКС *Магистър* и професионална квалификация *Лекар*. Формата на обучение е **редовна**; приемни изпити биология и химия.

• ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА

Обучението по специалността **Дентална медицина** продължава **пет години и половина** (10 семестъра предклинично и клинично специализирано обучение и 9 месеца преддипломен стаж). Обучението се провежда според съвременните изисквания, като съчетава общомедицински и специални дентални дисциплини. Обучението чрез фантоми в предклиничните и работата с пациенти в клиничните дисциплини позволява ефективна практическа подготовка в самостоятелната работа на студентите по дентална медицина. Издържалите успешно държавните изпити получават ОКС *Магистър* и професионална квалификация *Лекар по дентална медицина*. Формата на обучение е **редовна**; приемни изпити биология и химия.

• ФАРМАЦИЯ

Обучението по специалността **Фармация** продължава **пет** години (9 семестъра теоретическа и практическа подготовка с цел усвояване на знания и умения за фармацевтичната професия и 6 месеца преддипломен стаж). Издържалите успешно държавните изпити получават ОКС *Магистър* и професионална квалификация *Фармацевт*. Формата на обучение е **редовна**; приемни изпити биология и химия.

• УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ

Обучението по специалността **Управление на здравните грижи** е от 1997 година и се провежда във Факултета по обществено здраве. Подготовката на студентите е в съответствие с Наредбата за Единни държавни изисквания (ЕДИ)

на МОН за придобиване на висше медицинско образование по специалността *Управление на здравните грижи* с професионална квалификация *Ръководител на здравните грижи и Преподавател по практика*. Формите на обучение са редовна и задочна.

- ОКС **Бакалавър**, специалност *Управление на здравните грижи* от професионално направление *Обществено здраве* (Чл. 3 (4) от Наредба за ЕДИ, ДВ бр. 70/29.08.2006 г.). Могат да кандидатстват лица след придобита специалност от професионално направление *Здравни грижи* с ОКС "*специалист по ...*". Изпитът е писмен (тест) социална медицина и здравен мениджмънт. Формата на обучение е **редовна**. Обучението е с продължителност **5 семестъра**, или две и половина учебни години

- ОКС **Магистър**, специалност *Управление на здравните грижи* професионално направление *Обществено здраве* (Чл. 3.(1) от Наредба за ЕДИ, ДВ бр. 70/29.08.2006 г.). Могат да кандидатстват лица след придобита ОКС *Бакалавър* по същата специалност или приравнените на нея по наредбата. Изпитът е писмен и устен по социална медицина и здравен мениджмънт. Формата на обучение е **задочна** с продължителност **два семестъра**.

- ОКС **Магистър**, специалност *Управление на здравните грижи* от професионално направление *Обществено здраве* (Чл. 3(2) и (3) от Наредба за ЕДИ, ДВ бр. 70/29.08.2006г.). Могат да кандидатстват лица след придобита специалност *Медицинска сестра* или *Акушерка* (ОКС *Бакалавър*), както и приравнените на тях по реда на § 17, ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето (ДВ, бр. 85 от 2005 г.), а също и след придобита специалност от професионално направление *Здравни грижи* на ОКС *Специалист по ...* и една от специалностите: *Социални дейности; Социална педагогика; Социален мениджмънт* или *Здравен мениджмънт*. Конкурсния изпит е писмен и устен по социална медицина и здравен мениджмънт. Формата на обучение е **задочна** с продължителност **три семестъра**.

• ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ

Обучението по специалността **Обществено здраве и здравен мениджмънт** (ОКС *Магистър*), е **задочно** с продължителност **два семестъра**. Могат да кандидатстват завършилите *медицина, дентална медицина, фармация, икономика, право* и др. (придобили бакалавърска или друга магистърска степен). Изпитът е писмен (с разработка на един въпрос от посочената програма) и устно събеседване по социална медицина и здравен мениджмънт. Обучението цели да запознае студентите с управлението на здравните дейности, тяхното координиране, интегриране и оценка.

В учебните програми са заложили анализ на съвременните проблеми в системата на здравеопазване и управление на здравните дейности, ролята на здравния мениджър в процеса на здравните дейности, въвеждане в мениджмънта на качеството в здравеопазването. Оформяне на нов стил на управлен-

ческо мислене, запознаване и усвояване на основните стъпки и елементи на вземане на управленско решение.

Завършилите, освен като управители на лечебни заведения, могат да заемат ръководни длъжности в структури и отдели на Министерството на здравеопазването, Медицински университети и колежи, Регионални здравни инспекции, Националната здравноосигурителна каса и РЗОК по места, в различни типове болнични лечебни заведения, диагностично-консултативни центрове и други структури, съгласно закона за лечебните заведения.

- **УПРАВЛЕНИЕ НА МЕДИКО-СОЦИАЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ И ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ**

Обучението по специалността **Управление на медико-социалните дейности и общественото здраве** (ОКС *Магистър*), професионално направление **Обществено здраве** напълно съответства на мисията на МУ – Пловдив, за подготовка на високо квалифицирани кадри в управлението на здравните и социални грижи, с оглед максималното задоволяване на потребностите на гражданите и оптимизиране на качествените и количествените аспекти на тяхното здраве. За специалността “Управление на медико-социалните дейности и общественото здраве” (ОКС *Магистър*), могат да кандидатстват завършилите висше образование (ОКС Бакалавър или *Магистър*) по социални дейности и социална педагогика, управление на здравните грижи, както и с различно образование от социалната област (педагози, икономисти и др.).

Формата на обучение е задочна с продължителност три семестъра. Изпитът е писмен (с разработка на един въпрос от посочената програма) и устно събеседване по социална медицина и здравен мениджмънт.

Завършилите могат да заемат управленски длъжности в Регионална дирекция „Социално подпомагане“, да бъдат ръководители на здравни заведения, директори на детски ясли, заведения в общността, както и на специализирани институции за предоставяне на социални услуги, медико-социални дейности и др.

- **РЕХАБИЛИТАЦИЯ, УЕЛНЕС, СПА И БАЛНЕОЛЕЧЕНИЕ**

Обучението по специалността **Рехабилитация, уелнес, спа и балнеолечение** (ОКС *Магистър*) е **задочно**, със срок от **две години** (4 семестъра) и с прием от учебната 2016/2017 г. Кандидат-студентите полагат изпит – писмен (тест) и устен по социална медицина и здравен мениджмънт.

Обучението се извършва по съвременни учебни планове и програми, отговарящи на нормативните изисквания на Закона за висшето образование, Наредбата за магистратурите и на ЕДИ, при отлични материални условия и от квалифицирани преподаватели в областите на учебните дисциплини. Съобразено е с опита на редица Европейски страни, както и на медицинските университети, подготвящи такъв вид специалисти в България.

Завършилите придобиват специфични професионални умения, насочени към формиране на компетенции за поддържане на здравето, осъществяване на промоция и профилактика, възстановяване на нарушените функции и преодо-

ляване на последиците от различни заболявания и нарушения, както и реадaptацията на болния човек.

- **МЕДИЦИНСКА СЕСТРА**

Специалността **Медицинска сестра** (ОКС *Бакалавър*) е открита през 1942 г. Обучението на студентите се провежда във Факултета по обществено здраве съгласно учебен план и програми, отговарящи на европейски и световни стандарти. Продължителността на обучението е **четири години** (6 семестъра теоретична подготовка и учебна практика и 2 семестъра преддипломен стаж). По време на подготовката си студентите получават необходимите знания и умения за прилагане на качествени сестрински грижи, свързани с промоция на здравето, профилактика и лечение на заболяванията в болничната и извънболничната помощ.

- **АКУШЕРКА**

Специалността **Акушерка** (ОКС *Бакалавър*) е открита през 1945 г. Обучението на студентите се провежда във Факултета по обществено здраве съгласно учебен план и програми, отговарящи на европейски и световни стандарти. Продължителността на обучението е **четири години** (6 семестъра теоретична подготовка и учебна практика, и 2 семестъра преддипломен стаж). Основната задача на специалността е формиране на знания, навици и умения в областта на първичната профилактика, общите и специалните акушерски грижи за бременни, раждащи, родилки, новородени, жените с гинекологични заболявания; семейното планиране.

- **ЛЕКАРСКИ АСИСТЕНТ**

В специалността "Лекарски асистент" (ОКС *Бакалавър*) продължителността на обучението е четири години (6 семестъра теоретична подготовка и учебна практика и 2 семестъра преддипломен стаж). Обучението е в редовна форма.

Подготвените специалисти могат да извършат самостоятелно или в екип, под ръководството на лекар, квалифицирана и компетентна медицинска помощ при всякакви условия. За изпълнение на многостранните и отговорни задачи лекарският асистент притежава солидни знания относно профилактиката, диагностиката, лечението и рехабилитацията на различните заболявания. Извършва превантивна дейност, свързана със социално значимите заболявания.

Лекарският асистент може да се реализира: в лечебни и здравни заведения от националната система на здравеопазването, включително в многопрофилни и специализирани болници за активно лечение, в болници за долекуване, продължително лечение и рехабилитация; ЦСМП и НМП като помощник на лекаря в състав на спешния екип или като самостоятелен екип; индивидуални и/или групови практики за първична медицинска помощ, съгласно Закона за лечебните заведения; медицински кабинети към производствени предприятия и други стопански обекти, хотели, ведомствени почивни станции, детски ученически лагери и други туристически обекти; здравни кабинети към: детски и учебни заведения, домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи към Министерството на образованието и науката; специализирани институции за предоставяне на социални услуги - домове за деца и младежи с увреждания,

домове за възрастни хора с увреждания, социални учебно-професионални заведения, домове за стари хора, приюти и домове за временно настаняване; домовете за медико-социални грижи; диспансери и хосписи; в „Гражданска защита“ и всички структури, свързани с аварийно-спасителни дейности при бедствия, аварии и катастрофи; медицински екипи при спортни мероприятия; служби по трудова медицина; Българския червен кръст и други неправителствени организации; Медицински висши учебни заведения и Факултети по Обществено здраве и здравни грижи.

В Медицинския колеж се подготвят студенти за придобиване на ОКС *Професионален бакалавър* по:

- **ПОМОЩНИК ФАРМАЦЕВТ**

Специалността **Помощник фармацевт** е разкрита през 1961 г. Срокът на обучение е **три** години (6 семестъра). Помощник-фармацевтът е специалист, който участва активно в лекарствоснабдяването и лекарстворазпространението. Специалистите, които се подготвят, съхраняват, отпускат лекарствени форми, билкови смеси, козметични средства, диетични продукти, санитарно-хигиенни материали. Те се реализират в аптеки, аптечни складове, галеново-фасовъчни лаборатории, фармацевтично производство, дрогерии и санитарни магазини.

- **МЕДИЦИНСКИ ЛАБОРАНТ**

Специалността **Медицински лаборант**. Срокът на обучение е **три** години (6 семестъра). Подготвят се кадри с многопрофилна квалификация за реализация в клинични, микробиологични, хистологични, паразитологични, както и за други специализирани лаборатории.

- **РЕНТГЕНОВ ЛАБОРАНТ**

Специалността **Рентгенов лаборант** е създадена през 1972 г. Срокът на обучение е **три** години (6 семестъра). Подготвят се рентгенови лаборанти с необходимите познания по медицински, физико-технически, радиологични, социално-хуманитарни и други науки. Кадрите получават възможност да изпълняват дейности в образната диагностика, нуклеарната медицина, лъчелечението и други области с приложение на източници на йонизиращи лъчения, като подпомагат диагностичния и лечебния процес.

- **РЕХАБИЛИТАТОР**

Специалността **Рехабилитатор** е създадена през 1973 г. Срокът на обучение е **три** години (6 семестъра). Подготвят се медицински специалисти, които владеят и прилагат естествените и преформираниите физикални фактори в областите: кинезитерапия, светлолечение, електролечение, балнеотерапия, климатолечение. Участват в комплексната профилактика, лечение и рехабилитация при всички видове заболявания, а също в мероприятия насочени към укрепването на здравето и рекреацията. Завършилите специалисти се реализират в отделения по: физикална терапия и рехабилитация, болници за активно

лечение, ДКЦ, хосписи, социални домове, дом *Майка и дете*, спортни центрове, фитнес зали и клубове.

- **ЗЪБОТЕХНИК**

Специалността **Зъботехник** е разкрита през 1974 година. Срокът на обучение е **три** години (6 семестъра). Завършилите специалността се реализират професионално в самостоятелни медико-технически лаборатории, в които изпълняват планирани от лекарите по дентална медицина зъбопротезни конструкции, ортодонтски апарати. Задачите на зъботехника се определят от многообразието на изработваните протезни конструкции и апарати.

- **ИНСПЕКТОР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ**

Специалността **Инспектор по обществено здраве** е създадена през 2000 година. Срокът на обучение е **три** години (6 семестъра). В нея се подготвят инспектори по обществено здраве с необходимите познания по специални, медико-биологични, хуманитарни, социални и други науки, даващи им възможност да осъществяват профилактика и здравен контрол в областта на комуналната хигиена, хигиената на труда, хигиената на храненето, хигиената на детско-юношеската възраст, епидемиологията. Завършилите се реализират във всички отделения на Регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве, службите по трудова медицина, комисииите по екология.

- **ИНСТРУКТОР ДИЕТИЧНО ХРАНЕНЕ**

Специалността **Инструктор диетично хранене** е създадена през 2015 година. Обучението се провежда в редовна форма и продължава **три** години (шест семестъра). Специалността подготвя инструктури по диетично хранене, притежаващи необходимите общи и специализирани медицински знания за храненето като биологичен и социален процес, за храните като елемент на околната среда.

- **МЕДИЦИНСКА КОЗМЕТИКА**

Специалността **Медицинска козметика** е създадена през 2015 г. Срокът на обучение е **три** години (шест семестъра). Завършилите специалността притежават професионални умения, даващи им възможност да изпълняват различни дейности за поддържане на здравето на кожата, подбора на необходимите медико-профилактични, физиотерапевтични и лечебни процедури, които да подобряват и забавят възрастовите промени и коригират кожните несъвършенства.

Завършилите Медицинския колеж имат възможност да продължат образованието си за придобиване на ОКС *Бакалавър* и *Магистър* в професионалното направление *Здравни грижи* и да повишават квалификацията си в други форми на следдипломно обучение.

(Отпада) ПРИЛОЖЕНИЕ № 3

Попълва се от ВУ	Входящ №	Категория		Приел документите	Бал
		М	Ж		
Попълва се от кандидат-студента	ДО РЕКТОРА НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ ГР. ПЛОВДИВ				
	ЗАЯВЛЕНИЕ				
	А Л Е К С А Н Д Ъ Р				
	И В А Н О В				
	Г Е О Р Г И Е В				
	ЕГН 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0				
	Постоянен адрес Град/села: ..... <i>Пловдив</i> ..... пощенски код 4 0 0 2 Област: ..... <i>Пловдив</i> ..... Улица №/Ж.К. бул. .... <i>Цар Борис III Обединител</i> ..... 45 ..... Блок ..... Вход ..... Апартамент ..... Телефон за справки: ..... <i>032.602.276</i> ..... Моб. телефон: ..... <i>088х.ххх.ххх</i> ..... Код / тел. номер e-mail: ..... <i>georgiev@abv.bg</i> ..... (Актуален електронен адрес)				
	УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РЕКТОР, Желяя да кандидатствам за студент(ка) в повереното Ви висше училище и класиран(а) съгласно посочения от мен ред на специалностите в състезателния картон. Прилагам следните документи: 1. Диплома за завършено средно / висше образование (оригинал и копие). 2. Квитанция ..... <i>000.123.456</i> ..... (попълва се номера на квитанцията след заплащането). 3. Име по диплома, ако е различно от личната карта ..... 4. .... 5. .... ➤ Декларирам, че съм запознат(а) нанесените и проверени данни и няма да ги оспорвам. ➤ Декларирам, че съм запознат(а) с условията и действието на чл. 91, ал. 7, т. 2 от ЗВО (Приложение № 9) и чл. 6 от Правилника за прием на студенти в МУ-Пловдив за учебната 2020-2021 г. ➤ Давам съгласието си МУ-Пловдив, в качеството си на администратор на лични данни, да обработва, използва и съхранява представената информация за предвидените цели. Дата: ..... <i>20.06.2020.г.</i> ..... С уважение: .... (подпис на кандидат-студента)				
	<i>Попълва се при подаване на документи от ДРУГО ЛИЦЕ!</i>				
	ДЕКЛАРАЦИЯ				
Подписаният/подписаната ..... (трите имена по лична карта)					
ЕГН ..... , адрес: ..... , родство (родител, близък) ..... декларирам, че кандидат-студентът е дал съгласието си за подаване на документите му от мен. Нанесените данни няма да бъдат оспорвани. Дата: ..... Декларатор:					

(Отпада) ПРИЛОЖЕНИЕ № 4

Попълва се от МУ-Пловдив																																															
СЪСТЕЗАТЕЛЕН КАРТОН			Оценки от дипломата за средно образование																																												
			Български език и литература			Биология			Химия																																						
Входящ номер		Категория		ДЗИ*		Курс на обучение		ДЗИ*		Курс на обучение																																					
		М Ж																																													
* Държавните зрелостни изпити важат от 2008 г.																																															
За специалност <i>Управление на здравните грижи</i>						Успех от държавните изпити (диплома за висше образование)																																									
Кандидатът има завършена (вкл. семестриално) образователно-квалификационна степен, субсидирана от държавата:																																															
☐ Магистър		☐ Бакалавър		☐ Проф. бакалавър		☐ Бакалавър, Управление на здравните грижи																																									
Попълва се от кандидат-студента																																															
Попълнете специалностите по реда на желание																																															
<table border="1"><thead><tr><th>№</th><th>ОКС „Магистър“</th><th>Ред на желанията</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>Медицина</td><td><i>Медицина</i></td></tr><tr><td>2.</td><td>Дентална медицина</td><td><i>Фармация</i></td></tr><tr><td>3.</td><td>Фармация</td><td><i>Дентална медицина</i></td></tr></tbody></table>												№	ОКС „Магистър“	Ред на желанията	1.	Медицина	<i>Медицина</i>	2.	Дентална медицина	<i>Фармация</i>	3.	Фармация	<i>Дентална медицина</i>																								
№	ОКС „Магистър“	Ред на желанията																																													
1.	Медицина	<i>Медицина</i>																																													
2.	Дентална медицина	<i>Фармация</i>																																													
3.	Фармация	<i>Дентална медицина</i>																																													
<table border="1"><thead><tr><th>№</th><th>ОКС „Бакалавър“ и „Професионален бакалавър“</th><th></th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>Медицинска сестра</td><td><i>Помощник фармацевт</i></td></tr><tr><td>2.</td><td>Акушерка</td><td><i>Медицинска сестра</i></td></tr><tr><td>3.</td><td>Лекарски асистент</td><td><i>Медицински лаборант</i></td></tr><tr><td>4.</td><td>Помощник фармацевт</td><td><i>Рентгенов лаборант</i></td></tr><tr><td>5.</td><td>Медицински лаборант</td><td><i>Рехабилитатор</i></td></tr><tr><td>6.</td><td>Рентгенов лаборант</td><td><i>Медицинска козметика</i></td></tr><tr><td>7.</td><td>Рехабилитатор</td><td></td></tr><tr><td>8.</td><td>Инструктор диетично хранене</td><td></td></tr><tr><td>9.</td><td>Инспектор по обществено здраве</td><td></td></tr><tr><td>10.</td><td>Медицинска козметика</td><td></td></tr><tr><td>11.</td><td>Зьботехник</td><td></td></tr></tbody></table>												№	ОКС „Бакалавър“ и „Професионален бакалавър“		1.	Медицинска сестра	<i>Помощник фармацевт</i>	2.	Акушерка	<i>Медицинска сестра</i>	3.	Лекарски асистент	<i>Медицински лаборант</i>	4.	Помощник фармацевт	<i>Рентгенов лаборант</i>	5.	Медицински лаборант	<i>Рехабилитатор</i>	6.	Рентгенов лаборант	<i>Медицинска козметика</i>	7.	Рехабилитатор		8.	Инструктор диетично хранене		9.	Инспектор по обществено здраве		10.	Медицинска козметика		11.	Зьботехник	
№	ОКС „Бакалавър“ и „Професионален бакалавър“																																														
1.	Медицинска сестра	<i>Помощник фармацевт</i>																																													
2.	Акушерка	<i>Медицинска сестра</i>																																													
3.	Лекарски асистент	<i>Медицински лаборант</i>																																													
4.	Помощник фармацевт	<i>Рентгенов лаборант</i>																																													
5.	Медицински лаборант	<i>Рехабилитатор</i>																																													
6.	Рентгенов лаборант	<i>Медицинска козметика</i>																																													
7.	Рехабилитатор																																														
8.	Инструктор диетично хранене																																														
9.	Инспектор по обществено здраве																																														
10.	Медицинска козметика																																														
11.	Зьботехник																																														
<table border="1"><thead><tr><th>№</th><th>ОКС „Бакалавър“ Професионално направление „Обществено здраве“</th><th></th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>Управление на здравните грижи (редовно обучение)</td><td></td></tr></tbody></table>												№	ОКС „Бакалавър“ Професионално направление „Обществено здраве“		1.	Управление на здравните грижи (редовно обучение)																															
№	ОКС „Бакалавър“ Професионално направление „Обществено здраве“																																														
1.	Управление на здравните грижи (редовно обучение)																																														
Конкурсни изпити, с които кандидатствам (отбележете с [X])																																															
☒ Биология и химия (01.07.2020 г.)		☒ Етика (03.07.2020 г.)																																													
		☐ Скулптиране (07.07.2020 г.)																																													
☐ Социална медицина (07.07.2020 г.)																																															
Декларирам, че редът на специалностите съм попълнил собственоръчно, съобразно желанията-ещ и приемам последиците от допуснатите грешки.																																															
Проверил:						Собственоръчен подпис на кандидат-студента: 																																									
☐ Освободен от такса		☐ Олимпиада по биология		☐ Олимпиада по химия																																											
☐ Такса 50% (полусираци)		☐ Глухота (оценка от дипломата по Етика и право)		☐ Близнаци (попълнете ЕГН на близнака, кандидат-студент в МУ-Пловдив)																																											
☐ Правоимащи по чл. 68, ал. 3 от ЗВО																																															

СРОКОВЕ ЗА ПОДАВАНЕ НА ДОКУМЕНТИ

I. В УНИВЕРСИТЕТСКИЯ ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР НА МУ – ПЛОВДИВ

Приема на документи за всички специалности е само онлайн:

от 08 юни 2020 г. до 2 юли 2020 г. включително.

Не се приемат заявления за явяване на кандидатстудентски изпити след определените в точки I и II срокове за подаване на документи.

**ГРАФИК ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА
КАНДИДАТСТУДЕНТСКИТЕ ИЗПИТИ**

I. За специалностите *Медицина, Дентална медицина, Фармация*

Биология и Химия – 09 юли 2020 г.

**II. За специалностите *Акушерка, Медицинска сестра, Лекарски асистент*
и специалностите в Медицинския колеж (*Помощник фармацевт, Медицински лаборант, Рентгенов лаборант, Рехабилитатор, Инспектор по общественно здраве, Зъботехник, Инструктор диетично хранене и Медицинска козметика*)**

Етика – 06 юли 2020 г.

III. За специалността *Зъботехник*

Скулптиране – 13 юли 2020 г.

IV. За специалността *Управление на здравните грижи: ОКС Бакалавър (5 семестъра, редовно обучение)* с финансиране от държавния бюджет

Социална медицина и здравен мениджмънт – 07 юли 2020 г.

ИНСТРУКТАЖ ЗА КАНДИДАТ-СТУДЕНТА

- **допускането в сградата за изпит става с маска;**
- допускането в сградата за изпит се извършва в часа, посочен в разпечатката за допускане до изпит;
  - на всички кандидатстудентски изпити се пише само със син химикал;
  - трите имена и входящият номер трябва да фигурират единствено в контролния фиш, поставен в малкия плик;
  - сгрешени дума, текст, фигура се поставят в средни/квадратни скоби [ ]; не се задраскват;
  - **въпроси от тестовете по биология и химия**, изискващ маркиране на отговор с кръстче „х“, не носи точки, ако освен него има и друг отговор на същия въпрос, който е задраскан или ограден с [ ] (проверяват се единствено отговорите в таблицата; отбелязаните отговори под самите въпроси не се преглеждат и оценяват);
  - пропуснат текст се дописва, без да се маркира вмъкването му с цифра, стрелка или друг знак;
  - писмената работа на кандидат-студента се анулира при нарушена анонимност: написано име, входящ номер, мото, текст в карето за проверяващите, текст извън тематиката на изпита, използването на пишешо средство различно от син химикал и др. или при намерени материали/устройства, изброени в Раздел 5 от Справочника. **При анулиране, участието на кандидата в КСК – 2020 се прекратява;**
  - кандидат-студентът няма право да напуска изпитната зала през първите два часа от изпит;
  - указания за начина на провеждане на съответния изпит се дават от техническата комисия, след заемане на местата в изпитните зали.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 8

**КАНДИДАТСТУДЕНТСКИ ИЗПИТИ ПО *БИОЛОГИЯ* И *ХИМИЯ* ПРЕЗ 2020 Г.
ЗА МЕДИЦИНСКИТЕ УНИВЕРСИТЕТИ В БЪЛГАРИЯ**

БИОЛОГИЯ	ХИМИЯ
МУ – Пловдив	
09.07.2020	
МУ – София	
04.07.2020	12.07.2020
МУ – Плевен	
30.06.2020	07.07.2020
МУ – Варна	
29.06.2020	06.07.2020
ТУ – Ст. Загора	
30.06.2020	03.07.2020

ИЗВАДКИ ОТ:

ЗАКОН ЗА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ;

**НАРЕДБА ЗА ДЪРЖАВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИЕМАНЕ НА СТУДЕНТИ
ВЪВ ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА НА Р БЪЛГАРИЯ**

1. ЗАКОН ЗА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 9. (3) Министерският съвет:

5. (изм. - ДВ, бр. 53 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2004 г.) утвърждава държавни изисквания за придобиване на висше образование по образователно-квалификационни степени и по специалностите от регулираните професии, както и държавни изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение;

6. (изм. - ДВ, бр. 60 от 1999 г., в сила от 02.07.1999 г., изм. - ДВ, бр. 113 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 53 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2007 г.) утвърждава ежегодно до 30 април:

а) (изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 15.09.2009 г., изм. - ДВ, бр. 68 от 2013 г., в сила от 02.08.2013 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) по предложение на министъра на образованието и науката броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища, за които държавата осигурява средства за издръжката на обучението им, в съответствие с ал. 4;

б) (нова - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) по предложение на министъра на образованието и науката въз основа на предложенията на държавните висши училища броя на приеманите за обучение срещу заплащане студенти в тях, с изключение на приеманите по реда на чл. 21, ал. 2 и 3, в съответствие с капацитета на висшето училище, на професионалните направления и на специалностите от регулираните професии в него;

в) (изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 15.09.2009 г., изм. - ДВ, бр. 68 от 2013 г., в сила от 02.08.2013 г., предишна б. „б“ - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) по предложение на министъра на образованието и науката въз основа на предложенията на частните висши училища броя на приеманите за обучение студенти и докторанти, съответен на капацитета на висшето училище, на професионалните направления и на специалностите от регулираните професии в него;

г) (изм. - ДВ, бр. 63 от 2010 г., в сила от 13.08.2010 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г., предишна б. „в“ - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) броя на докторантите в организациите по чл. 47, ал. 1, въз основа на който се определят средствата за издръжка на обучението, с изключение на приеманите по реда на чл. 21, ал. 5;

.....

(2) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2010 г., прилага се за учебните 2010/2011 г., 2011/2012 г. и 2012/2013 г. (*), изм. - ДВ, бр. 61 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2012 г., в сила от 07.08.2012 г., прилага се и за учебната 2013/2014 г. - ДВ, бр. 63 от 2013 г., в сила от 16.07.2013 г., прилага се и за учебната 2014/2015 г. - ДВ, бр. 66 от 2014 г., в сила от 08.08.2014 г., прилага се и за учебната 2015/2016 г. - ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) Висшите училища, получили при институционална акредитация оценка от 8,00 до 10,00, имат право след решение на академичния съвет да извършват обучение срещу заплащане в образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и в образователно-квалификационна степен „магистър“ след придобито

средно образование по специалности от професионални направления и от регулираните професии, които са получили при програмната акредитация оценка от 8,00 до 10,00. Приемането на студенти за обучение срещу заплащане се осъществява по реда на чл. 68, като броят им е извън определения по чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „а“ и буква „б“, и в рамките на определения по чл. 83, ал. 3, т. 1 капацитет на съответното професионално направление или капацитет на съответната специалност от регулираните професии, но не повече от 5 на сто от него - при получена при програмната акредитация оценка от 8,00 до 8,99, и съответно не повече от 10 на сто от него - при получена при програмната акредитация оценка от 9,00 до 10,00. Обучението се извършва при условия, определени в правилника за дейността на висшето училище и с договор между студентите и/или юридическото лице - потребител по ал. 1, т. 8 и висшето училище.

(3) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2002 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 63 от 2010 г., в сила от 13.08.2010 г., изм. - ДВ, бр. 61 от 2011 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) Висшите училища, получили при институционална акредитация оценка от 8,00 до 10,00, имат право да извършват обучение срещу заплащане в образователно-квалификационна степен „магистър“ след придобита образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ по специалности, които са получили при програмната акредитация оценка от 8,00 до 10,00, при условия, определени в правилника за дейността на висшето училище и с договор между студентите и/или юридическото лице - потребител по ал. 1, т. 8 и висшето училище.

.....

Чл. 68. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 1999 г., в сила от 02.07.1999 г., в сила от учебната 2000/2001 г., доп. - ДВ, бр. 41 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) Приемането на студенти и докторанти се извършва чрез конкурсен изпит в рамките на утвърдения брой по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, букви „а“, „б“ и „в“ при спазване на:

1. държавните изисквания;
2. определените в правилниците на висшите училища изисквания, ако те не противоречат на държавните;
3. (нова - ДВ, бр. 41 от 2007 г.) капацитета на висшето училище, на професионалните направления и на специалностите от регулираните професии, определени от Националната агенция за оценяване и акредитация.

(2) (Нова - ДВ, бр. 48 от 2004 г.) Висшите училища могат да провеждат общ конкурсен изпит или да признават резултатите от конкурсния изпит по ал. 1, положен в друго висше училище.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 1999 г., в сила от 02.07.1999 г., предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 48 от 2004 г.) При облекчени условия и по ред, определени с правилника за дейността на висшето училище, се приемат следните кандидат-студенти, успешно участвали в конкурсните изпити:

1. класирани с еднакъв бал;
2. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2018 г.) лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто;
3. (доп. - ДВ, бр. 54 от 2014 г., в сила от 01.07.2014 г.) военноинвалиди и военнопострадали;
4. кръгли сираци;
5. майки с три и повече деца;
6. близнаци, когато са кандидатствали едновременно в едно и също професионално направление и висше училище, и единият от тях е приет.

.....

(5) (Нова - ДВ, бр. 48 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 41 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) Кандидат-студентите - лауреати на национални и междуна-

родни олимпиади, завършващи средно образование в годината, в която се провежда олимпиадата, носители на медали от олимпийски, световни и европейски първенства, се приемат без конкурсен изпит и извън утвърдения по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, букви „а“, „б“ и „в“ ежегоден брой на приеманите за обучение студенти, когато конкурсният изпит за желаната от тях специалност съответства на предмета на олимпиадата или дисциплината на първенството.

.....

Чл. 91. ... (7) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2007 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 17/2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) Средствата по ал. 1, т. 1 не се предоставят за издръжка на обучението на:

1. (изм. - ДВ, бр. 63 от 2010 г., в сила от 13.08.2010 г., изм. - ДВ, бр. 17/2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) студенти и докторанти, които са приети по реда на чл. 21, ал. 2, 3, 5 и 9;

2. студенти и докторанти, които се обучават за придобиване на същата или по-ниска образователно-квалификационна степен;

3. студенти и докторанти, които са пресрочили срока на обучението си съгласно учебния план;

4. чуждестранни студенти и докторанти, с изключение на студенти и докторанти - граждани на държави - членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, студенти и докторанти - българи, живеещи извън Република България, както и студенти и докторанти, приети по междуправителствени спогодби, в които е предвидено, че разходите за издръжка на обучението са за сметка на българската държава.

.....

2. НАРЕДБА ЗА ДЪРЖАВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИЕМАНЕ НА СТУДЕНТИ ВЪВ ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Чл. 2. (Доп. - ДВ, бр. 78 от 2004 г.; изм., бр. 47 от 2015 г.; изм., бр. 47 от 2018 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 78 от 2004 г.) Във висшите училища на Република България могат да кандидатстват и да бъдат приети за обучение български граждани, в т. ч. лица с двойно гражданство, едното от които е българско, които притежават диплома за средно образование, осигуряващо им достъп до обучение във висшите училища.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2005 г.; изм., бр. 47 от 2018 г.) Български граждани, завършили средно образование в чуждестранни училища, могат да кандидатстват и да бъдат приети за студенти във висшите училища на Република България след признаване на средното им образование в съответствие с чл. 165 от Закона за предучилищното и училищното образование.

II. ПРОГРАМИ ЗА КАНДИДАТСТУДЕНТСКИТЕ КОНКУРСНИ ИЗПИТИ

ПРОГРАМА

за кандидат-студентския конкурсен изпит по биология за образователно-квалификационна степен “Магистър” за учебната 2020/2021 г.

8. клас

Анатомия и физиология на човека

1. Тъкани.
2. Скелет – устройство на костите, растеж и развитие, свързване на костите.
3. Кости и свързвания на главата (череп). Кости на гръбначния стълб и гръдният кош (туловището).
4. Кости и свързване на крайниците.
5. Скелетни мускули.
6. Физиология на скелетните мускули.
7. Вътрешна течна среда на организма.
8. Кръв – формени елементи, кръвна плазма, кръвни групи.
9. Сърце – устройство и инервация. Кръвоносни съдове, кръвообращение.
10. Сърдечна дейност.
11. Устройство и функция на дихателните органи.
12. Газова обмяна. Регулация на дишането.
13. Устройство и функции на устата, гълтача, хранопровода и стомаха.
14. Устройство и функции на червата. Храносмилателни жлези.
15. Устройство и функции на отделителната система.
16. Покривка на тялото. Кожа.
17. Полови органи – мъжка и женска полова система.
18. Устройство и функции на гръбначния мозък.
19. Устройство и функции на главния мозък – продълговат, заден (мост и малък мозък), среден мозък.
20. Устройство и функции на главния мозък – междинен и краен мозък.
21. Вегетативна нервна система.
22. Устройство, функции и нарушения на жлезите с вътрешна секреция - хипофизна, щитовидна и епифизна жлеза.
23. Устройство, функции и нарушения на жлезите с вътрешна секреция – околощитовидни жлези, задстомашна жлеза, надбъбречни жлези и полови жлези.
24. Зрителна система.
25. Слухова система.

9. клас

Биосфера (макросистема–структура и процеси)

1. Същност на екологичните фактори на средата.
2. Вътревидови взаимоотношения.
3. Междувидови взаимоотношения – отрицателни и положителни взаимоотношения.
4. Екосистема - същност, структура, функциониране.
5. Развитие и екологично равновесие на екосистемите.

Клетка (микросистема - структура и процеси)

6. Органични съединения. Въглехидрати. Липиди.
7. Белтъци – химичен състав, структура, свойства и функции.
8. Нуклеинови киселини – химичен състав и строеж, ДНК и РНК – структура и функции, генетичен код.
9. Вируси.
10. Прокариотна клетка.
11. Еукариотна клетка - обща характеристика. Клетъчна мембрана. Преминане на веществата през клетъчната мембрана.
12. Цитоплазма. Цитоплазмени органели. Едномембранни цитоплазмени органели.
13. Двумембранни цитоплазмени органели. Немембранни органели и включения.
14. Клетъчно ядро.
15. Генетични процеси. Репликация на ДНК.
16. Реализация на генетичната информация – транскрипция и транслация.
17. Обща характеристика на метаболизма.
18. Катаболитни процеси.
19. Дихателни вериги. Окислително фосфорилиране.
20. Делене на клетката. Митоза.
21. Мейоза.

10. клас

Многоклетъчен организъм (мезосистема - структура и процеси).

Наследственост и изменчивост

1. Развитие на генетиката като наука. Предмет, задачи и основни понятия.
2. Монохбридно кръстосване.
3. Дихибридно кръстосване. Закони на Мендел. Анализиращо кръстосване.
4. Взаимодействия на гените. Взаимодействия на алелите на един ген.
5. Взаимодействия между алели на различни гени.
6. Изменчивост. Модификационна изменчивост.
7. Генотипна изменчивост.
8. Наследствени болести при човека.

Индивидуално развитие на животните и човека

9. Размножаване при животните и човека. Безполово и полово размножаване. Смяна на поколенията.
10. Индивидуално развитие. Продължителност на живота, стареене и смърт.

Биологична еволюция

11. Микроеволюция. Елементарни еволюционни събития и сили.
12. Видообразуване. Съвременни схващания за видообразуване.
13. Критерии за вид.
14. Съвременни схващания за еволюцията. Макроеволюция.
15. Основни насоки и пътища на еволюцията.
16. Еволюция на човека. Антропогенеза.
17. Палеонтологична история на човека.
18. Човешки раси и фактори на расообразуването.
19. Сравнителноанатомични, сравнителнофизиологични, сравнително-ембриологични доказателства за еволюцията.
20. Палеонтологични доказателства за еволюцията.

МЕТОДИЧНИ УКАЗАНИЯ

Конкурсният изпит по биология е писмен и се провежда в продължение на **два часа**.

За това време кандидат-студентите решават тест върху материала от 8, 9 и 10 клас. Тестът включва 8 типови задачи по подобие на тези в сборниците с тестове по биология за кандидат-студенти, издание на МУ-Пловдив. Тестът е изцяло съобразен с учебния материал за задължителна подготовка в СОУ.

В писмения изпит трябва да личи умението на кандидат-студента да си служи свободно с учебния материал, да обяснява задълбочено и вярно включените факти, явления и закономерности и добра писмена и езикова култура.

Тестът върху материала от трите учебника по биология се оценява по точкова система, която се преизчислява в окончателна оценка.

УЧЕБНИЦИ ЗА ПОДГОТОВКА:

- Биология и здравно образование за 8. клас (В. Ишев и съавтори, "Просвета", изд. 2006 – 2011 г.)
- Биология и здравно образование за 9. клас - задължителна подготовка (П. Ангелов и съавтори, "Просвета", изд. 2006 - 2011 г.)
- Биология и здравно образование за 10. клас - задължителна подготовка (П. Попов и съавтори, "Просвета", изд. 2006 - 2011 г.)
- В. Александров, М. Казакова, В. Низамов, Х. Радева, В. Сарафян, Я. Федорова, М. Филипова. Под редакцията на В. Сарафян. Тестове по биология за кандидат-студенти (анатомия и физиология). ISBN 978-619-7085-36-5, МУ-Пловдив, 2014, 2015.
- В. Александров, М. Казакова, В. Низамов, Х. Радева, В. Сарафян, Я. Федорова, М. Филипова. Под редакцията на В. Сарафян. Тестове по биология за

кандидат-студенти (биология на клетката и екология). ISBN 978-954-9549-94-2, МУ-Пловдив, 2013, 2015.

- В. Александров, М. Казакова, В. Низамов, В. Сарафян, Я. Феодорова, М. Филипова. Под редакцията на В. Сарафян. Тестове по биология за кандидат-студенти (генетика и еволюция). ISBN 978-619-7085-34-1, МУ-Пловдив, 2014, 2015.

Задължителни фигури и таблици:

Биология за 8. клас:

Таблица 1. Химичен състав на вътрешната течна среда.

Биология за 9. клас:

1.2. Закономерности на въздействието на абиотичните екологични фактори.

2.19. Схематично представяне на нуклеотид.

2.50. Механизъм на трансляцията.

2.52. Гликолиза.

2.53. Цикъл на лимонената киселина.

Биология за 10. клас:

1.2.2. Монохбридно кръстосване.

1.2.3. Дихибридно кръстосване (решетка на Пънет).

1.2.4. Анализиращо кръстосване.

1.2.6. Непълно доминиране.

1.2.8. Комплементарно взаимодействие при унаследяване формата на гребена при различни породи кокошки.

1.2.9. Комплементарно взаимодействие при унаследяване баграта на цветовете при ароматното секирче.

1.2.10. Епистатично взаимодействие при унаследяване на оперението при кокошки.

1.2.11. Унаследяване на цвета на семената при пшеницата в резултат на полимерно взаимодействие.

Таблица 1: Определяне на кръвните групи при човека.

Таблица 2. Произход на органите от трите зародишни листа при гръбначните животни.

ИЛИ СЛЕДНИТЕ УЧЕБНИЦИ:

- Биология и здравно образование за 8. клас (В. Овчаров и съавтори, "Булвест 2000", изд. 2002-2008 г.)

- Биология и здравно образование за 9. клас - задължителна подготовка (О. Димитров и съавтори, "Булвест 2000", изд. 2001-2010 г.)

Задължителни фигури и таблици:

Биология за 8. клас:

Таблица 1. Химични елементи, необходими за организма.

Биология за 9. клас:

Фиг.3.45. Схема на полинуклеотидна верига и на един мономер нуклеотид.

Фиг.4.32. Образуване на първата пептидна връзка и удължаване на поли-пептидната верига.

Фиг. 4.13. Схема на двете фази на гликолизата.

Фиг.4.15. Обобщена схема на гликолиза и цикъл на Кребс.

Забележка: Посочената литература, включваща всички издадени след 2006 г. и одобрени от МОН учебници по биология и здравно образование за 8., 9. и 10. клас, могат да се ползват равностойно.

ПРОГРАМА ПО ХИМИЯ
за кандидат-студентски изпит за ОКС „Магистър”
специалност „Медицина”, „Дентална медицина” и „Фармация”

1. Химична връзка и строеж на веществото

Ковалентна връзка – начин на образуване и видове (проста и сложна, полярна и неполярна). Характеристики на ковалентната връзка – насоченост, полярност, енергия на връзката, дължина и насищаемост. Йонна връзка. Предсказване вида на химичната връзка чрез електроотрицателността на елементите. Донорно-акцепторна връзка, метална връзка, водородна връзка, междумолекулни взаимодействия. Връзка между вид на химичната връзка и полярност на молекулите, агрегатно състояние и физични свойства на веществата.

2. Химична кинетика

Основни понятия: скорост на химичната реакция, кинетично уравнение, скоростна константа. Енергетичен ход на химичната реакция, активираща енергия, ендо- и екзотермични реакции. Зависимост на скоростта на химичните реакции от: природата и концентрацията на реагиращите вещества, температурата и катализаторите. Катализатори и катализа, видове катализа. Механизъм на хомогенното и хетерогенното каталитично действие. Особенности на биокатализата и биокатализаторите.

3. Химично равновесие

Необратими и обратими реакции, установяване на химично равновесие. Характеристики на химичното равновесие. Равновесна константа на хомогенни и хетерогенни реакции и фактори, които влияят върху химичното равновесие и равновесна константа. Принцип на Льо Шателие – Браун.

4. Разтвори

Класификация на разтворите: ненаситен, наситен и преситен разтвор. Начини за изразяване на концентрацията на разтворите – масова част и молна концентрация на разтвореното вещество. Механизъм на разтварянето и фактори, от които зависи разтворимостта на веществата. Свойства на разтворите: промяна на парното налягане, температурите на кипене и замръзване на разтвора. Дифузия и осмоза; биологично значение на осмозата.

5. Разтвори на електролити

Електролити и неелектролити, механизъм на електролитната дисоциация. Степен на електролитна дисоциация, силен и слаб електролит, дисоциационна константа. Киселини, основи и соли според теорията на Арениус; теория на Брьонстед и Лаури за киселини и основи. Понятие за Льюисови киселини и основи. Дисоциация на водата и рН. Условия за протичане на йонообменни реакции. Хидролиза на соли.

6. Окисление и редукция

Степен на окисление на атомите. Основни понятия: окислител, редуктор, окисление, редукция, електронен баланс и изравняване на окислително-редукционни реакции. Окислително-редукционни свойства на елементите. Ред на от-

носителна активност на металите. Електролизни процеси в стопилка и разтвор; приложения на електролизата.

7. Химия на елементите и техните съединения

Метали и неметали; s-, p- и d-елементи. Взаимодействие на металите с кислород, водород, неметали, вода, киселини, основи и соли. Взаимодействие на неметалите с кислород, водород, други неметали и метали. Химични свойства на основните и киселинните оксиди, основите и киселините. Амфотерни оксиди и хидроксиди – химични отнасяния.

8. Структурна теория

Основни понятия: прави, разклонени, ациклични и циклични въглеродни вериги, пълни и съкратени структурни формули. Хибридизация на въглеродния атом. Видове връзки в органичните съединения, σ -, π - и делокализирани връзки. Структурни (конституционни) изомери на мастни и ароматни съединения.

Взаимно влияние на атомите в органичните молекули – електронни ефекти, понятие за радикали, електрофили и нуклеофили.

Пространствен строеж на органичните съединения. Основни понятия в стереохимията – стереогенен въглероден атом, рацемична смес, енантиомер, специфичен ъгъл на въртене. Представяне на пространствени (стерео) изомери чрез клиновидни формули или Фишерови проекционни формули. Представяне на пространствени изомери при съединения с двойни връзки.

9. Въглеводороди и халогенопроизводни на въглеводородите

Въглеводороди – наситени, ненаситени, ароматни. Понятие за хомоложен ред; разпознаване на изомери и хомолози. Наименования на въглеводородите и въглеводородните остатъци по системата на IUPAC.

Взаимодействие на алканите с халогени. Основните етапи на верижно–радикаловото заместване. Ход на взаимодействието при наличие на първичен, вторичен или третичен въглероден атом във въглеводорода. Горене.

Реакции при алкени. Присъединяване на водород, халоген, вода, халогеноводород и циановодород. Ход на реакцията на присъединяване към алкени с несиметрично заместена двойна връзка (правило на Марковников). Реакции на умерено и енергично окисление. Полимеризация на алкени и основни видове пластмаси – полиетилен, полипропилен, поливинилхлорид, полистирен, политетрафлуороетилен (тефлон), полиметилметакрилат. Горене.

Реакции при алкини. Присъединяване на водород (редукция до алкени и алкани), вода (реакция на Кучеров), халогеноводород, халоген и циановодород. Киселинни свойства на алкини с крайна тройна връзка, участие на алкиниди в реакции с халогеноалкани. Горене.

Реакции при ароматни въглеводороди. Електрофилно заместване (халогениране, нитриране, сулфониране, алкилиране и ацилиране) при бензен и алкилбензени. Активиращи и дезактивиращи заместители в ароматното ядро; ориентиращ ефект на заместителите. Реакции в страничната верига на алкилбензени – заместване и окисление.

Халогенопроизводни на въглеродородите – реакции на монохалогеноалкани с: вода и воден разтвор на алкален хидроксид, амоняк или амини, алкален цианид, алкиниди. Синтез на Вюрц. Реакции на елиминирание на халогеноводород от моно- и дихалогеноалкани, селективност на реакцията на елиминирание.

10. Алкохоли и феноли

Определение, класификация и наименования на алкохолите и фенолите по IUPAC. Реакции на алкохолите с метали, халогеноводороди, получаване на естери с неорганични киселини (азотна и сярна). Междумолекулна и вътрешномолекулна дехидратация на алкохолите, окисление на първични и вторични алкохоли. Получаване на феноли по кумолов метод, чрез алкално стапяне и от арилхалогениди. Реакции на фенолите с метали, метални оксиди и хидроксиди, киселинни хлориди, анхидриди. Приложение на алкоксиди и феноксиди за получаване на етери и естери. Реакции на заместване в ароматното ядро на феноли. Качествени реакции за доказване на едновалентни и многовалентни алкохоли и феноли.

11. Карбонилни съединения

Определение, класификация и наименования на карбонилните съединения. Строеж и реактивоспособност на карбонилните съединения. Присъединителни реакции с водород, вода, алкохоли и циановодород, кондензация с амоняк и първични амини. Реакции на окисление при алдехиди и кетони. Реакции, засягащи въглеродородния остатък на карбонилните съединения – α -халогениране, заместване в ароматното ядро на ароматни алдехиди. Експериментално различаване на алдехиди от кетони.

12. Въглехидрати

Монозахариди, дизахариди и полизахариди. Класификация на монозахаридите по брой на въглеродните атоми и вида на функционалната група. Стереохимия на глицералдехид, рибоза, 2-дезоксирибоза, глюкоза и фруктоза; изразяване структурата на ациклични и пръстенни форми чрез проекционни формули на Фишер и формули на Хауърд. Реакции на монозахариди – присъединяване на циановодород, кондензация с амоняк и амини, окисление и редукция, взаимодействие с неорганични киселини, ацилиране на хидроксилните групи. Различаване на алдози от кетози. Строеж и свойства на захароза. Хидролиза на ди- и полизахариди. Сравняване структурата и свойствата на нишесте и целулоза.

13. Карбоксилни киселини

Класификация и наименования на моно-, дикарбоксилни и заместени киселини. Строеж на карбоксилната група, влияние на заместителите във въглеродородния остатък върху силата на киселините. Сравняване на киселинността на алкохоли, феноли и карбоксилни киселини.

Реакции на карбоксилните киселини с активни метали, основни оксиди, основни хидроксиди и соли на по-слаби киселини, фосфорни халогениди, тионилхлорид, алкохоли (естерификация), амоняк и амини. Дехидратация до анхидриди, декарбоксилиране. Реакции, засягащи въглеродородния остатък – получаване на α -халогенкарбоксилни киселини, присъединителни реакции при

ненаситени киселини, заместителни реакции в ароматното ядро при ароматните карбоксилни киселини.

Реакции на халогенкарбоксилните киселини: заместване на халогена с амино-, циано- и хидроксилна група. Изомерия и свойства на природни хидроксикарбоксилни киселини (млечна, ябълчена, винена, лимонена). Метод на Колбе за получаване на салицилова киселина. Получаване на естери на салициловата киселина.

14. Производни на карбоксилните киселини

Реакции на киселинните халогениди – хидролиза, взаимодействие с алкохоли и феноли, моно- и дизахариди, амоняк, амини и соли на карбоксилните киселини.

Реакции на анхидридите – хидролиза, взаимодействие с алкохоли и феноли, моно- и дизахариди, амоняк и амини.

Реакции на естерите – хидролиза в кисела и основна среда, взаимодействие с алкохоли (трансестерификация), амоняк и амини. Получаване на полиестери, сравняване на процесите на полимеризация и поликондензация.

Състав, строеж и свойства на мазнините. Реакции на мазнините (хидролиза в кисела и основна среда, хидриране). Биологична функция.

Реакции на амидите – хидролиза в кисела и основна среда, получаване на нитрили.

Реакции на нитрилите – хидролиза в кисела и основна среда, редукция до амини.

15. Амини

Определение, класификация и наименования на амините и четвъртичните амониеви соли по IUPAC. Влияние на вида на заместителите при азотния атом върху основността на първични и вторични, мастни и ароматни амини.

Реакции на амините с: халогеноалкани, карбонилни съединения, карбоксилни киселини и техните производни (киселинни халогениди, анхидриди и естери). Заместителни реакции в ароматното ядро при ароматни амини. Реакция на първични ароматни амини с азотиста киселина – получаване и хидролиза на арендиазониеви соли. Синтетични полиамиди.

16. Аминокиселини и белтъчни вещества

Наименования на аминокиселините по IUPAC. Тривиални наименования и стереоизомерия на най-важните природнопредставени аминокиселини (глицин, аланин, валин, серин, цистеин, фенилаланин, тирозин, аспаргинова киселина, глутаминова киселина, лизин). Киселинно-основни свойства на α -аминокиселините, двуполюсен йон.

Реакции на α -аминокарбоксилните киселини, характерни за карбоксилната и аминоксепата (с метали, метални хидроксида, алкохоли, неорганични и органични киселини и техни производни). Образуване на пептиди със същата или с друга α -аминокиселина. Качествени реакции за доказване на аминокиселини – нинхидринова, оловносулфидна и ксантопротеинова реакция.

Пептиди и белтъчни вещества. Първична, вторична и третична структура на белтъци. Денатурация и коагулация. Хидролиза, качествени реакции за доказване на пептиди и белтъчни вещества – ксантопротеинова и биуретова реакция.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Изпитът по химия обхваща учебното съдържание, включено в одобрените от МОН учебници от 8 до 11 клас. Продължителността на изпита е 2 часа.

Форматът на изпита включва:

- 40 въпроса с един верен отговор от четири възможни, като съдържанието на въпросите обхваща поравно материал от обща и неорганична химия, и органична химия. Максималният брой точки за тази част от изпита е 40.
- една задача със свободен отговор, подбрана от материала по обща и неорганична химия, при която се изисква добавяне или редактиране на кратък текст, изписване на химични формули или уравнения. Максималният брой точки за тази част от изпита е 20.
- една логическа задача, подбрана от материала по органична химия. При оценяването на задачата се взема предвид не само избора на правилен реакционен път, но и правилното изписване на химичните формули, изравняването на уравненията, отбелязване на условията, при които протичат реакциите и правилното систематично или тривиално наименование на получените продукти. Максималният брой точки за тази част от изпита е 40.

Форматът на изпита не включва изчислителни задачи и не налага използване на периодична система или други помощни средства.

ПРОГРАМА ПО ЕТИКА
за образователно-квалификационна степен
„Бакалавър” (Медицинска сестра, Акушерка, Лекарски асистент) и
„Професионален бакалавър” (специалностите в Медицинския колеж)

1. Етиката като теория и практическа философия: човекът и моралът; морал и нравственост; морал и етика.
2. Добро и зло.
3. Добродетели и пороци.
4. Идеали и смисъл.
5. Уважение.
6. Достойнство.
7. Грижа.
8. Съвест.
9. Недобронамереност.
10. Справедливост.
11. Приятелство.
12. Семейство.
13. Свобода.
14. Любов.

МЕТОДИЧНИ УКАЗАНИЯ

Кандидатстващите за придобиване на образователно-квалификационна степен „Бакалавър” по специалностите „Медицинска сестра”, „Акушерка”, „Лекарски асистент“ и образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър” за специалностите в Медицински колеж полагат анонимен писмен изпит, който се състои от **2 части**:

1. Решаване на 25 тестови задачи, от които:

- **24 тестови задачи от затворен и отворен тип;**

- **1 задача за създаване на текст върху зададен етически казус.**

2. Въпрос, свързан с мотивацията на кандидат-студентите за избраната специалност.

Изпитът е с продължителност 2 астрономически часа (120 минути).

Тестовите задачи са съобразени изцяло с учебния материал за задължителна подготовка по „Етика и право” – 10 клас, част „Етика” в средните училища.

Оценяват се фактически знания, основни логически и аналитични умения, обща хуманитарна и гражданска култура, умения за аргументиране, езикова култура, стил, грамотност. Необходимо е кандидат-студентът да използва пра-

вилно етическите понятия, като посочва смисъла, който влага в тях и да защити аргументирано мотивацията си за избора на професия.

Оценката от изпита се формира по точкова система, която се преобразува в окончателна цифрова оценка.

УЧЕБНИЦИ ЗА ПОДГОТОВКА

1. Етика и право за 10 клас - задължителна подготовка (Иван Колев, Димитър Тафков, Райчо Пожарлиев, издателство „Анубис“, София, всички издания от 2008 г. до момента.)

ПРОГРАМА ПО СКУЛПТИРАНЕ
ОКС Професионален бакалавър,
специалност Зъботехник

Горен четвърти зъб	Долен четвърти зъб
Горен пети зъб	Долен пети зъб
Горен шести зъб	Долен шести зъб
Горен седми зъб	Долен седми зъб

Конкурсният изпит включва скулптиране на един зъб от програмата по скулптиране от глина по макет предоставен от МУ-Пловдив

ПРАВИЛА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНКУРСНИЯ ИЗПИТ ПО СКУЛПТИРАНЕ

1. Изпитът започва в 8.00 часа и има продължителност 5 часа.
2. Глината за скулптиране се осигурява от МУ-Пловдив и се предоставя на кандидатите при влизане в изпитната зала. Забранява се внасянето на собствена глина и използването на мерителни инструменти по време на изпита.
3. Кандидатите могат да скулптират със собствени моделажни инструменти, ако не разполагат с такива им се предоставят от квесторите.
4. Макетът се възпроизвежда цялостно (от всички страни) по форма и големина, включително и пиедесталът.
5. По преценка на кандидата коренът на зъба може да се армира към пиедестала, но без да се вижда отвън.
6. Кандидатите имат право да отиват за кратко време до макета, да го оглеждат от всички страни, да го визират без да го местят и измерват с линейка или пергел.
7. Промяната в положението на макета се прави от квесторите на интервал от половин час по посока на часовниковата стрелка.
8. Всеки кандидат работи само на определеното за него място. Почистването на работните места и предаването на конкурсните работи се извършва след изтичане на определените за изпита 5 часа. Всеки кандидат написва своето име в малко бяло пликче, което запечатва и поставя до скулптирания от него зъб.
9. Поставянето на всякакви знаци върху скулптирания зъб, пиедестала, дъсчицата или малкото пликче с името на кандидата води до анулиране на изпита.
10. Всички кандидати напускат едновременно работната зала в 13.00 часа, която се заключва и запечатва от квесторите пред кандидат-студентите.
11. Конкурсните работи се оценяват от две двучленни комисии, които са независими една от друга с точност до 0,25.
12. Крайната оценка се оформя като средноаритметична от оценките на двете комисии, ако разликата в оценките им не е по-голяма от 0,50.

13. При разлика по-голяма от 0,50 работата се проверява и оценява от двама арбитри, чиято оценка е окончателна.

14. В деня след изпита кандидат-студентите могат да идентифицират лично конкурсната си работа.

15. Оценката на конкурсната работа е окончателна, не подлежи на преоценяване и е валидна само за годината, в която е положен изпитът.

**ПРОГРАМА ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ
ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ
за ОКС „Бакалавър” по специалност „Управление на здравните грижи“**

1. Социалната медицина като наука - предмет, възникване и развитие; структура. Функции и взаимовръзки на социалната медицина.
2. Методи в социалната медицина. Социологически метод - социологични проблеми на медицината, методи за събиране на социологическа информация.
3. Социални фактори на здравето - типове и механизми на влияние. Стилът на живот като рисков фактор за здравето; предпоставки и критерии за здравословен начин на живот.
4. Социално-медицинският подход в медицинската практика; социална история на заболяването - предпоставки; компоненти и значение.
5. Обществено здраве - определение и основни показатели. Демографията като наука. Статика на населението; типове възрастово-полова структура; демографско застаряване на населението.
6. Динамика на населението. Механично движение на населението. Естествено движение; възпроизводство на населението. Показатели. Социално-медицински проблеми.
7. Заболеваемостта като измерител на общественото здраве. Показатели. Заболеваемост с временна и трайна нетрудоспособност.
8. Физическото развитие като показател за общественото здраве. Акселерация и хипотези за акселерацията.
9. Семейство и здраве; същност, видове и функции на семейството. Взаимозависимости между семейство и здраве. Негативни взаимоотношения в системата „семейство-здраве“.
10. Медико-социални проблеми и здравно обслужване на децата. Специфики в различните периоди на детството; рискови групи. Организация на педиатричната помощ; показатели за оценка.
11. Медико-социални проблеми и здравно обслужване на жените; социални функции. Рискови фактори и групи. Организация на акушеро-гинекологичната помощ.
12. Медико-социални аспекти и здравно обслужване на хората от третата възраст. Характеристика на факторите, ограничаващи независимостта; мерки за преодоляването им.
13. Системи на здравеопазването в съвременния свят; здравно-политически модели; обща характеристика.
14. Първично здравно обслужване - интегрирана система за основна медицинска помощ. Лечебни заведения за извънболнична помощ; лекарят на обща практика.
15. Болнично обслужване. Същност и тенденции в развитието на болницата; проблеми и предизвикателства. Видове болници, основни функции и задачи. Показатели за оценка на дейността.

16. Спешна медицинска помощ (СМП) - същност и роля. Структура на Центъра за СМП; цели, задачи и проблеми. Показатели и критерии за дейността.

17. Здравна политика - същност. Съвременни приоритети на здравната политика.

18. Здравното осигуряване в България. Определение и същност. Национален рамков договор - предмет. Мисия и перспективи на здравното осигуряване у нас.

19. Здравен мениджмънт

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Стефанов Р, Семерджиева М, Стойкова М. Тестове за подготовка на кандидат-студенти по специалност „Управление на здравните грижи“. МУ-Пловдив, 2014

2. Колева Н. Социална медицина. Изд. УИ „Св. Климент Охридски“, 2014

3. Керековска А, Мирчева И, Георгиева Л, Попова Ст. Социална медицина. Изд. Стено, 2014

4. Грънчарова Г, Янкуловска С. Социална медицина. Изд. център на МУ-Плевен; 2014

5. Мутафова М.(редактор). Структура на въпросите по социална медицина. Мед. изд. „АРСО“- София; 2014

6. Воденичаров Ц, Попова С. Социална медицина. Изд. „Еко ПРИНТ“ – София; 2009

7. Мутафова М, Георгиева Е, Пешева И, Христов Н, Правчанска М. Социална медицина. Мед. изд. „АРСО“- София; 2011

8. Борисов В, Юркова К, Воденичаров Ц, Попова С. Социална медицина. Изд. „Акар ПРИНТ“ – София; 2004, 2006

9. Димитров И. Социална медицина - избрани лекции. Пловдив; 2002

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПИСМЕНИЯ ИЗПИТ (ТЕСТ)

ОТ КОНКУРСНИЯ ИЗПИТ

1. Общи положения

1.1. Преглеждането и оценяването на писмените работи (тестове) по Социална медицина и организация на здравеопазването се извършва в съответствие с Правилника за прием.

2. При разглеждане на кандидатстудентските работи (тестове) и поставяне на окончателна оценка да се има предвид следното:

2.1. Оценяването на теста ще е съобразено с дидактическите изисквания за оценка на тестове от първо и второ познавателно равнище.

2.2. Скалата, по която ще се извършва оценяването е следната:

100% – 90% верни отговори	89% – 80% верни отговори	79% – 70% верни отговори	69% – 60% верни отговори	Под 60% верни отговори
Отличен	Много добър	Добър	Среден	Слаб

**ПРОГРАМА ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ ПО СОЦИАЛНА
МЕДИЦИНА И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ
За ОКС „Магистър” по „Управление на здравните грижи”
(два семестъра)**

1. Демографски измерители на общественото здраве - основни показатели. Демографски статус на България.
2. Заболеваемостта като измерител на общественото здраве - основни показатели. Динамика и структура на заболяемостта в България.
3. Болнична медицинска помощ. Определение за болница; видове; основни функции. Проблеми и предизвикателства пред болничната помощ.
4. Първично здравно обслужване – видове лечебни заведения за извънболнична медицинска помощ, дейности. Приоритетни задачи пред извънболничната помощ в България.
5. Системи на здравеопазването – цели, видове според финансирането. Системен подход за оценка на здравните системи.
6. Здравна политика – определение; принципи; нива и приоритети.
7. Здравно осигуряване на населението. Национален рамков договор - предмет. Перспективи на здравното осигуряване в България
8. Здравен мениджмънт - същност и значение. Нива на управление. Управленски цикъл.
9. Мениджмънт на организационната промяна - фактори и бариери на промяната; типове промяна.
10. Мениджмънт на човешките ресурси. Стил на мениджмънта; мотивация. Управленски екип.
11. Качество на медицинската помощ - определение; критерии и методи за оценка на качеството на здравните услуги.
12. Маркетинг – определение, съвременни маркетингови концепции. Маркетинг на здравните услуги.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Стефанов Р, Семерджиева М, Стойкова М. Тестове за подготовка на кандидат-студенти по специалност „Управление на здравните грижи”. МУ-Пловдив, 2014
2. Борисов В. Здравен мениджмънт (Синтетична презентация за обучаващите се във факултетите по обществено здравеопазване). Изд.МУ-София, 2013
3. Дамянов Ат, Г. Захаријева,Здр. Любенов. Управление на човешките ресурси. Велико Търново, 2012.
4. Борисов В. Здравен мениджмънт. Изд. Горекс Прес; 2009
5. Воденичаров Ц, Попова С. Социална медицина. Изд. „Еко ПРИНТ“ – София; 2009
6. Керековска А, Мирчева И, Георгиева Л, Попова Ст. Социална медицина. Изд. Стено, 2014

7. Грънчарова Г, Янкуловска С. Социална медицина. Изд. център на МУ-Плевен; 2014

8. Мутафова М. (редактор). Структура на въпросите по социална медицина. Мед. изд. „АРСО“- София; 2014

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПИСМЕНИЯ ИЗПИТ (ТЕСТ)

ОТ КОНКУРСНИЯ ИЗПИТ

1. Общи положения

1.1. Преглеждането и оценяването на писмените работи (тестове) по Социална медицина и здравен мениджмънт се извършва в съответствие с Правилника за прием на студенти

1.2. След излагане на писмената си разработка (тест), всеки кандидат студент преминава устно събеседване пред изпитната комисия.

2. При разглеждане на кандидатстудентските работи и поставяне на окончателна оценка да се има предвид следното:

2.1. Оценяването на теста ще е съобразено с дидактическите изисквания за оценка на тестове от първо и второ познавателно равнище.

2.2. Скалата, по която ще се извършва оценяването е следната:

100% – 90% верни отговори	89% – 80% верни отговори	79% – 70% верни отговори	69% – 60% верни отговори	Под 60% верни отговори
<i>Отличен</i>	<i>Много добър</i>	<i>Добър</i>	<i>Среден</i>	<i>Слаб</i>

**ПРОГРАМА ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И
ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ
За ОКС „Магистър” по „Управление на здравните грижи”
(три семестъра)**

1. Групово и обществено здраве - определение и основни показатели. Статика на населението. Динамика на населението - механично и естествено движение. Показатели. Социално-медицински проблеми.

2. Заболеваемост. Източници и методи за изучаване. Заболеваемост за временна и трайна нетрудоспособност. Показатели; анализ.

3. Семейство и здраве. Функции на семейството. Взаимозависимости между семейство и здраве. Негативни взаимоотношения в системата „семейство-здраве“. Рискови семейства.

4. Медико-социални проблеми и здравно обслужване на децата. Рискови фактори в различни периоди на детството. Профилактика на най-често срещаните заболявания. Организация на педиатричната помощ.

5. Медико-социални проблеми и обслужване на жените; рискови фактори и групи. Организация на акушеро-гинекологичната помощ.

6. Медико-социални аспекти и здравно обслужване на хората от третата възраст. Здравни проблеми и потребности (от физичен и психичен порядък).

7. Системи на здравеопазването в съвременния свят; здравно-политически модели; обща характеристика.

8. Болнична медицинска помощ. Определение на болницата; типове. Основни функции и задачи. Показатели за оценка дейността на стационара.

9. Извънболнична медицинска помощ. Първично здравно обслужване на населението; лекарят в общата медицинска практика.

10. Качество на медицинската помощ - определение; фактори; критерии за оценка.

11. Здравна политика- определение и същност; приоритети.

12. Здравен мениджмънт - същност, функции и значение. Нива на мениджмънта. Управленски цикъл.

13. Ресурси в здравеопазването. Мениджмънт на човешките ресурси. Стил на мениджмънта; мотивация. Управленски екип.

14. Здравно осигуряване на населението. Национален рамков договор - предмет. Реформата в здравното осигуряване.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Стефанов Р, Семерджиева М, Стойкова М. Тестове за подготовка на кандидат-студенти по специалност „Управление на здравните грижи“. МУ-Пловдив, 2014

2. Колева Н. Социална медицина. Изд. УИ „Св. Климент Охридски“, 2014

3. Борисов В. Здравен мениджмънт (Синтетична презентация за обучаващите се във факултетите по обществено здравеопазване). Изд. МУ-София, 2013

4. Попова С, Керековска А. Социална медицина. Изд. Стено, 2013
5. Воденичаров Ц, Попова С. Социална медицина. Изд. „Еко ПРИНТ“ – София; 2009
6. Керековска А, Мирчева И, Георгиева Л, Попова Ст. Социална медицина. Изд. Стено, 2014
7. Грънчарова Г., Янкуловска С., Социална медицина. Изд.център на МУ-Плевен; 2014
8. Мутафова М.(редактор). Структура на въпросите по социална медицина. Мед. изд. „АРСО“- София; 2014
9. Борисов В, Юркова К, Воденичаров Ц, Попова С. Социална медицина. Изд. „Акар ПРИНТ“ – София; 2004, 2006
10. Борисов В. Здравен мениджмънт. Том I. Изд. Филвест- София; 2004, 2006
11. Димитров И. Социална медицина - избрани лекции. Пловдив; 2002

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПИСМЕННИЯ ИЗПИТ (ТЕСТ)

ОТ КОНКУРСНИЯ ИЗПИТ

1. Общи положения

1.1. Преглеждането и оценяването на писмените работи (тестове) по Социална медицина и здравен мениджмънт се извършва в съответствие с Правилника за прием на студенти.

1.2. След излагане на писмената си разработка (тест), всеки кандидат студент преминава устно събеседване пред изпитната комисия.

2. При разглеждане на кандидатстудентските работи и поставяне на окончателна оценка да се има предвид следното:

2.1. Оценяването на теста ще е съобразено с дидактическите изисквания за оценка на тестове от първо и второ познавателно равнище.

2.2. Скалата, по която ще се извършва оценяването е следната:

100% – 90% верни отговори	89% – 80% верни отговори	79% – 70% верни отговори	69% – 60% верни отговори	Под 60% верни отговори
Отличен	Много добър	Добър	Среден	Слаб

**ПРОГРАМА ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ ПО
СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ
За ОКС „Магистър” по „Рехабилитация, уелнес,
СПА и балнеолечение”**

1. Групово и обществено здраве - определение и основни показатели. Статика на населението. Динамика на населението - механично и естествено движение. Показатели. Социално-медицински проблеми.

2. Заболеваемост. Източници и методи за изучаване. Заболеваемост за временна и трайна нетрудоспособност. Показатели; анализ.

3. Семейство и здраве. Функции на семейството. Взаимозависимости между семейство и здраве. Негативни взаимоотношения в системата „семейство-здраве“. Рискови семейства.

4. Медико-социални проблеми и здравно обслужване на децата. Рискови фактори в различни периоди на детството. Профилактика на най-често срещаните заболявания. Организация на педиатричната помощ.

5. Медико-социални проблеми и обслужване на жените; рискови фактори и групи. Организация на акушеро-гинекологичната помощ.

6. Медико-социални аспекти и здравно обслужване на хората от третата възраст. Здравни проблеми и потребности (от физичен и психичен порядък).

7. Системи на здравеопазването в съвременния свят; здравно-политически модели; обща характеристика.

8. Болнична медицинска помощ. Определение на болницата; типове. Основни функции и задачи. Показатели за оценка дейността на стационара.

9. Извънболнична медицинска помощ. Първично здравно обслужване на населението; лекарят в общата медицинска практика.

10. Качество на медицинската помощ - определение; фактори; критерии за оценка.

11. Здравна политика- определение и същност; приоритети.

12. Здравен мениджмънт - същност, функции и значение. Нива на мениджмънта. Управленски цикъл.

13. Ресурси в здравеопазването. Мениджмънт на човешките ресурси. Стил на мениджмънта; мотивация. Управленски екип.

14. Здравно осигуряване на населението. Национален рамков договор - предмет. Реформата в здравното осигуряване.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Стефанов Р, Семерджиева М, Стойкова М. Тестове за подготовка на кандидат-студенти по специалност „Управление на здравните грижи“. МУ-Пловдив, 2014

2. Воденичаров Ц, Попова С. Социална медицина. Изд. „Еко ПРИНТ“ – София; 2009

3. Кереевска А, Мирчева И, Георгиева Л, Попова Ст. Социална медицина.

Изд. Стено, 2014

4. Грънчарова Г, Янкуловска С. Социална медицина. Изд. център на МУ-Плевен; 2014

5. Мутафова М.(редактор). Структура на въпросите по социална медицина. Мед. изд. „АРСО“- София; 2014

6. Борисов В, Юркова К, Воденичаров Ц, Попова С. Социална медицина. Изд. „Акар ПРИНТ“ – София; 2004, 2006

7. Борисов В. Здравен мениджмънт. Том I. Изд. Филвест- София; 2004, 2006

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПИСМЕНИЯ ИЗПИТ (ТЕСТ)

ОТ КОНКУРСНИЯ ИЗПИТ

1. Общи положения

1.1. Преглеждането и оценяването на писмените работи (тестове) по Социална медицина и здравен мениджмънт се извършва в съответствие с Правилника за прием на студенти

1.2. След излагане на писмената си разработка (тест), всеки кандидат студент преминава устно събеседване пред изпитната комисия.

2. При разглеждане на кандидатстудентските работи и поставяне на окончателна оценка да се има предвид следното:

2.1. Оценяването на теста ще е съобразено с дидактическите изисквания за оценка на тестове от първо и второ познавателно равнище.

2.2. Скалата, по която ще се извършва оценяването е следната:

100% – 90% верни отговори	89% – 80% верни отговори	79% – 70% верни отговори	69% – 60% верни отговори	Под 60% верни отговори
Отличен	Много добър	Добър	Среден	Слаб

**ПРОГРАМА ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И
ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ
за ОКС „Магистър“ по „Обществено здраве и
здравен мениджмънт“**

1. Актуални аспекти на здравната политика в Република България.
2. Здравен мениджмънт – същност и значение.
3. Реформата в здравеопазването – проблеми и предизвикателства.
4. Актуални проблеми на управлението на човешките ресурси в здравната организация.
5. Качество на медицинската помощ и на здравните грижи - същност и съдържание.
6. Основни пътища и фактори за повишаване на качеството на здравните услуги.
7. Маркетинг в здравеопазването – същност и значение.
8. Актуални проблеми на здравно осигуряване в Р България.
9. Социално значими заболявания и рискови фактори за тях при българското население.
10. Глобално здраве и международно здравно сътрудничество.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Борисов, В. Стратегически здравен мениджмънт – философия и практика С., 2006 г.
2. Воденичаров Ц., Попова С., Мутафова М., Шипковенска Е. Социална медицина. ИК „ГорексПрес“, Сф. 2013 г.
3. Георгиев, М. Психологични, етични и социални проблеми в медицината. 2006 г.
4. Делчева Е. „Управление на здравното осигуряване“ С. УИ Стопанство 2006 г.
5. Донъли Д. и др. „Основи на мениджмънта“, С., 2000 г.
6. Иванов, Л. Ж. Големанова. Болничен мениджмънт. Изд. Дийор Принт, С., 2005 г.
7. Иванов Л. (ред.) Бяла книга за здравеопазване основано на стойности. БАТМИ. Сф. 2012 г.
8. Кирилов К. „Маркетинг в здравеопазването“ С. 2004 г.
9. Павлов Н. „Осигурителни схеми“ Свищов, 2007 г.
10. Паунов, М.. Организационно поведение. С. 2005 г.
11. Попов М. Реформа в здравеопазването, т.1 и т.2. С., 2002 г.
12. Харизанова М. и др., „Управление на човешките ресурси“, С., 2006 г.
13. Чобанлиева И., Димова А. „Управление на качеството в здравеопазването“, МУ – Варна, 2004 г.
14. Шопов Д. и др., „Управление на човешките ресурси“, С, 2003 г.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПИСМЕНИТЕ РАЗРАБОТКИ ОТ КОНКУРСНИЯ ИЗПИТ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Преглеждането и оценяването на писмените работи (тест) по Обществено здраве и здравен мениджмънт се извършва в съответствие с Правилника за прием на студенти магистри по специалността „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ за ОКС „Магистри“ (II семестъра);

1.2. Основа при проверката и оценяването на писмените работи е Програмата по Здравен мениджмънт (1-3 въпрос), Управление на човешките ресурси (4 въпрос), Качество на медицинската помощ (5-6 въпрос), Маркетинг в здравеопазването (7-8 въпрос) и Социална медицина (9-10 въпрос) за кандидатстудентския конкурс;

1.2.1. При оценяването на писмените работи като основен източник се взема посочената литература;

2. При разглеждане на кандидатстудентските работи и поставяне на окончателната оценка се има предвид следното:

2.1. Изчерпателно, вярно и конкретно изложение на фактическия материал;

2.2. Структуриране на съдържанието по поставените въпроси;

2.3. Поставяне акцент върху основните моменти, и там, където е възможно, извършване на сравнителна характеристика на разискваните явления;

2.4. Степен на усвояване на специфичния изказ на дисциплината, адекватно използване на съответния понятиен апарат и терминология;

2.5. Обща езикова култура, вкл. недопускане на правописни грешки;

3. След излагане на писмената си разработка, всеки кандидат студент преминава устно събеседване пред изпитната комисия по темата, която е изложил писмено.

**ПРОГРАМА ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И
ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ
за ОКС „Магистър“ (специалност „Управление на медико-
социалните дейности и общественото здраве”)**

1. Същност на управлението.
2. Роля на Ръководителите. Управленчески умения.
3. Същност, съдържание и изисквания към методите на социалната работа.
4. Класификация на методите на социалната работа – общи и специфични.
5. Комуникативни техники и умения в социалната работа.
6. Социална работа с индивиди – настройване и договаряне, работна фаза, приключване и преход.
7. Закон за Социално подпомагане.
8. Закон за семейни помощи за деца.
9. Закон за интеграция на хора с увреждания.
10. Закон за закрила на детето.
11. Семейен кодекс.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Ставрев С. – Основи на управлението, С. 1999
2. Христов С. – Основи на управлението, Варна, 1997
3. Андреева Л.,К. Каменов –Теория на стопанското управление, С.1998
4. Пенчев П., И. Пенчева – Основи на управлението, ВТ, 2002
5. Шулман Л. – Изкуството да се помага, С. 1996
6. Хонет А. – Социална динамика на пренебреженията, С. 2001
7. Динамика на социалната работа, Киев, 1996
8. Комуникации и кризисни състояния, С. 2002
9. Савов С. – Лекционен курс „Основи на социалната работа”, ВТ, 2000
10. Димитров Д. – Достоверност на социологическата информация, С. НиК, 1983
11. Христова Хр. и колектив – Социално подпомагане и социални услуги – Нормативни актове, С. ИК ”Труд и право”, 2005
12. Златарев М. и колектив – Основи на правото, С.2002
13. Конституция на Р България.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПИСМЕНИТЕ РАЗРАБОТКИ

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1 Преглеждането и оценяването на писмените работи по “Управление на медико-социалните дейности и общественото здраве” се извършва в съответствие с Правилника за прием на студенти магистри по специалността “Управление на медико – социалните дейности и общественото здраве” за ОКС магистри (III семестъра);

1.2. Основа при проверката и оценяването на писмените работи е Основи на управлението на социалните дейности(1-2 въпрос), Методология на социалната работа(3-6 въпрос), Социално законодателство и право(7-11 въпрос);

2. При разглеждане на кандидатстудентските работи и поставяне на окончателната оценка се има предвид следното:

2.1. Изчерпателно, вярно и конкретно изложение на фактическия материал;

2.2. Структуриране на съдържанието по поставените въпроси;

2.3. Поставяне акцент върху основните моменти, и там, където е възможно, извършване на сравнителна характеристика на разискваните явления;

2.4. Степен на усвояване на специфичния изказ на дисциплината, адекватно използване на съответния понятиен апарат и терминология;

2.5. Обща езикова култура, вкл. недопускане на правописни грешки;

3. След излагане на писмената си разработка, всеки кандидат-студент преминава устно събеседване пред изпитната комисия по темата която е изложил писмено.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

